DÖNEM : 17 CİLT : 3 YASAMA YILI : 1

T. B. M. M.
TUTANAK DERGİSİ

46 ncı Birleşim

29 . 3 . 1984 Perşembe

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ 162:163

II. — GELEN KÂĞITLAR 163

III. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 164

A) Gündem Dışı Konuşmalar *164*

1. — Edirne Milletvekili Muhittin Yıldırım'ın, pancar üreticilerinin Devletten alacakları konusunda gündem dışı konuşması. 164

2. — İstanbul Milletvekili Bülend Ulusu'nun, Amerikan askerî yardımıyla Kıbrıs'taki Maraş'ın ilişkilendirilmemesi gerektiği hakkında gündem dışı konuşması. 113:165

IV. — SORULAR VE CEVAPLAR 165,185

A) Sözlü Sorular ve Cevapları *165*

1. — Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, bakanlıklarda görev aldığı iddia edilen milletvekillerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/14) 165:166

2. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, İcra ve İflas Kanununun yeniden düzenlenmesi konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin sözlü sorusu ve Adalet Bakanı M. Necat Eldem'in cevabı. (6/28) 166

3. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, yabancı uyruklu kişilere işledikleri suçlardan dolayı verilen cezaların kendi ülkelerinde infazı konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi. (6/29) 166

4. — İstanbul Milletvekili Altan Kavak'ın, 2577 numaralı İdarî Yargılama Usulü Kanununun uygulanmasından doğan aksaklıklara ilişkin sözlü sorusu ve Adalet Bakanı M. Necat Eldem'in cevabı. (6/31) 166:167

5. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, Kars Et Balık Kurumu Et Kombinasına ilişkin sözlü sorusu ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'ın cevabı (6/33) 167:168

6. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, Tarım Kredi Kooperatifleri Doğu Bölgesi Erzurum Birliğine bağlı kooperatiflere ilişkin Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/34) 168

Sayfa

7. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, mobilya sanayiinde kullanılan ceviz ağaçlarına ilişkin Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/35) 168

8. — İstanbul Milletvekili İbrahim Ural'ın, Urfa İlinde toprağa kavuşturulan ailelerin bazı sorunlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/36) 168

9. — Balıkesir Milletvekili Davut Abacıgil'in, tarım ve hayvancılık alanında uygulanan Hükümet politikasına ilişkin sözlü sorusu ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'ın cevabı. (6/37) 168:171

B) Yazılı Sorular ve Cevapları *185*

1. — Ordu Milletvekili Bahriye Üçok'un, din eğitimi konusunda Devlet Planlama Teşkilatının basında yer alan önerilerine ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Kâzım Oksay'ın yazılı cevabı. (7/32) 185:188

Sayfa

V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER 171

1. — Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Adalet ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/107) (S. Sayısı : 25) 171:185

2. — 9.3.1954 Tarih ve 6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6343 Sayılı Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu (1/32, 1/35) (S. Sayısı : 21) 185

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu, Tahran'da görevli diplomatlarımıza bu sabah girişilen saldırılar konusunda Genel Kurula açıklamada bulundu. Aynı konuda MDP Grubu adına Bitlis Milletvekili Kâmran İnan, HP Grubu adına Ağrı Milletvekili Paşa Sarıoğlu görüşlerini açıkladılar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına refakatle Pakistan'a gidecek heyet için siyasî parti gruplarınca gösterilen adaylara ilişkin Başkanlık tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

İstanbul Milletvekili Recep Ercüment Konukman'ın, (2/6) numaralı kanun teklifini geri aldığına dair önergesi okundu ve teklifin geri verildiği açıklandı.

Manisa Milletvekili İsmet Turhangil'in, bazı Türk vatandaşlarının İran'ın Kum şehrinde eğitim görüp görmediklerine ilişkin sözlü sorusuna. (6/32) Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu.

Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Turan Bayezit'in, Kahramanmaraşspor'a ilişkin Başbakandan sözlü sorusuna (6/25) Devlet Bakanı Sudi N. Türel ve

İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Türk Medenî Kanununun yeniden düzenlenmesi konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin sözlü sorusuna da (6/26) Adalet Bakanı M. Necat Eldem;

Cevap verdiler.

Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, bakanlıklarda görev aldığı iddia edilen milletvekillerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/14) soru sahibi ve ilgili bakan Genel Kurulda hazır bulunmadığı için ertelendi.

İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in;

İcra ve İflas Kanununun yeniden düzenlenmesi konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin (6/28) ve

Yabancı uyruklu kişilere işledikleri suçlardan dolayı verilen cezaların kendi ülkelerinde infazı konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin (6/29)

Sözlü soru önergelerinin görüşülmesi, soru sahibinin birden fazla sorusunun gündemde yer alması ne-

deniyle, İçtüzüğün 97 nci maddesi gereğince, ertelendi.

İstanbul Milletvekili Altan Kavak'ın, 2277 numaralı İdarî Yargılama Usulü Kanununun uygulanmasından doğan aksaklıklara ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi de (6/31), soru sahibi Genel Kurulda hazır bulunmadığı için bir defaya mahsus olmak üzere ertelendi.

9.3.1954 Tarih ve 6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6343 Sayılı Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin (1/32, 1/35) (S. Sayısı : 21) görüşülmesi, Hükümet Genel Kurulda hazır bulunmadığı için, bir defaya mahsus olmak üzere, ertelendi.

1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 20.1.1983 Tarihli ve 54 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 20.1.1983 Tarihli ve 54 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 1136 Sayılı Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair 79 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı (1/3, 1/4) (S. Sayısı : 24) Kabul edildi.

Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısının (1/107) (S. Sayısı : 25) maddeleri üzerinde bir süre görüşüldü.

29.3.1984 Perşembe günü saat 15.00'te toplanılmak üzere birleşime saat 18.50'de son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Halil İbrahim Karal

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Hatay	Çankırı
M. Murat Sökmenoğlu	*Saffet Sakarya*

II. — GELEN KÂĞITLAR

29.3.1984 Perşembe

Tasarılar

1. — 6085 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Madde Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname. (1/470) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 28.3.1984)

2. — 31.12.1960 Tarihli ve 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 4.1.1961 Tarihli ve 213 Sayılı Vergi Usul Kanununda değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısı. (1/471) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 29.3.1984)

Teklif

1. — İstanbul Milletvekili Encüment Konukman'ın, Türkiye Diş Tabipleri Odaları ve Diş Tabipleri Odaları Birliği Kanun Teklifi. (2/45) (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 28.3.1984)

Yazılı Soru Önergesi

1. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İstanbul İli çarşı ve mahalle bekçilerinin fazla mesailerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi. (7/63) (Başkanlığa geliş tarihi : 28.3.1984)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili Halil İbrahim KARAL

KÂTİP ÜYELER : Saffet SAKARYA (Çankırı), M. Murat SÖKMENOĞLU (Hatay)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 46 ncı Birleşimini açıyorum.

Çoğunluğumuz vardır.

III. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

1. — Edirne Milletvekili Muhittin Yıldırım'ın, pancar üreticilerinin Devletten alacakları konusunda gündem dışı konuşması

BAŞKAN — Gündeme geçmeden evvel 2 arkadaşıma gündem dışı söz vereceğim.

İlk olarak pancar üreticilerinin Devletten alacakları konusunda Edirne Milletvekili Sayın Yıldırım; buyurun efendim.

Sayın Yıldırım, konuşma süreniz 5 dakikadır.

MUHİTTİN YILDIRIM (Edirne) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yerel seçimler dolayısıyla bölgemiz Edirne'de çiftçilerimizin şikâyetlerini dinledim ve pancar üreticilerimizin sefalet ve perişanlık içerisinde olduklarını gördüm. Bu vesile ile pancar üreticileri üzerine gündem dışı söz almış bulunuyorum.

Pancar çok ağır ve masraflı bir tarım ürünüdür. Pancarın hizmeti daha sürümden başlar, sökümüne kadar devam eder. Bundan sonra, sırasıyla, taban gübresi atılır, pancar ekilir; pancar 3 yaprak olunca teklenir, çapalanır. Çapalandıktan sonra da sulanır ve üst gübresinin verilmesine geçilir. Daha sonra, ikinci ve üçüncü sulamalarına devam edilir; sonunda sökülmesi, taşınması ve teslim işlemleri yapılır. Bu ameliyeler yapılırken çiftçilerimiz daima cebinden para harcamak zorundalar. Daha sonra teslim edilen pancar paraları altı ay boyunca enflasyona yedirilir ve üç taksitte ödemeye geçilir. Paranın bir kısmı peşin, bir kısmı yüzde 3 faizle bir ay vade, bir kısmı da yüzde 6 faizle iki ay vade olarak uygulama yapılmıştır. Hükümet, mart ayının dert ayı olduğunun bilincinde olduğu halde, üreticilerimizin alacaklarını zamanında ödememek suretiyle paranın satın alma gücünün düşmesine neden olmakta ve üreticilerimizi mağdur etmektedir. Hükümet, yerel seçimleri etkilemek için, çiftçilerimize verilecek pancar paralarının, Hükümetçe ödeneceği havasına girmiştir. Oysa üreticilerimiz günlerce «Pancar paralarını alacağız» diye oraya buraya taşınmışlar, aldıkları ürün bedellerinin bir kısmını yollarda harcamak zorunda kalmışlardır. Çiftçilerimiz, alın teri pancar paralarının üç taksite bölünen ve ellerine tutuşturulan bonolarını bankalarda kırdırmak zorunda bırakılmıştır. Yani, üreticilerimizi biraz daha bankalara muhtaç duruma düşürmüşler ve yüksek faiz ödemek zorunda bırakarak iyice sömürmüşlerdir. Hükümetçe verilen bir aylık yüzde 3 faiz ve iki aylık yüzde 6 faiz hiçe sayılarak, bonoları kırdırma masrafı olarak yüzde 7 daha üreticilerimizin alın teri boşuna harcanmıştır.

Bütün bu olan bitenlerden sonra, «Ortadireğe hizmet verdik» demek mümkün değildir. Pancar üreticilerinin sorunlarına ivedilikle çözüm getirmek gereklidir.

Hepinizi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

2. — İstanbul Milletvekili Bülend Ulusunun, Amerikan askerî yardımıyla Kıbrıs'taki Maraş'ın ilişkilendirilmemesi gerektiği hakkında gündem dışı konuşması.

BAŞKAN — Gündem dışı konuşma için ikinci olarak, Amerikan askerî yardımıyla Kıbrıs'taki Maraş'ın ilişkilendirilmemesi konusunda konuşmak üzere söz alan Sayın Ulusu; buyurun efendim. (Alkışlar)

BÜLEND ULUSU (İstanbul) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; bugünkü saat 13.00 haberlerinde Amerikan askerî yardımıyla Maraş arasında ilişki kurulduğunu, yardımın hibe bölümünün verilmesi için Kıbrıs'taki Maraş'ın Birleşmiş Milletlere verilme şartının konduğunu öğrendik.

Muhterem arkadaşlarım, Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin önerdiği ve Kongrede görüşül-

mekte olan Amerikan askerî yardımında Yunan lobisinin gayretleriyle Türkiye ile Yunanistan arasında bir denge tesis etme amacıyla yapılan indirimler kamuoyumuzda esasen büyük tepki yaratmıştır. Buna inzimamen son olarak bu yardım içinde yer alan hibe bölümünün verlimesinin, Kıbrıs'ın Maraş bölgesinin Birleşmiş Milletler emrine verilmesi şartına bağlanması hiçbir zaman tarafımızdan tavsip edilemez. (Alkışlar)

Bu gelişmeler, Türk-Amerikan ilişkilerine ağır darbe indirmiş olan ve karşılıklı gayretlerle telafisine çalıştığımız ambargonun kötü hatırasını canlandırmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, Türk-Amerikan ilişkilerinin ve savunma işbirliğinin, Türk-Yunan ilişkilerinin ipoteği altına konulmasının çok olumsuz etkileri de beraberinde getireceğinin bilinmesinde büyük bir zaruret vardır.

Konuşmamın başında Türkiye ve Yunanistan'a yapılan yardımın denge çabasına değindim; yani 7/10; Yunanistan'a 7 ise Türkiye'ye 10.

Evvela 7 ve 10 rakamları neye tekabül etmektedir? Bu rakamların, Türkiye'nin ve Yunanistan'ın NATO İttifakına ve İkili Savunma İşbirliğine yaptıkları katkıları temsil etmedikleri açıktır. Amerikan Kongresi esasen çok ciddî hatada ısrar ederken, bir de bunlara çok daha önemlisini eklemektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernizasyonu ve güçlendirilmesi artık daha fazla geciktirilmeye tahammülü olmayan bir sorundur. Bu sorunun halline ciddiyetle girişmek Amerika Birleşik Devletlerinin ve NATO'nun menfaatlerinedir. Bunda gecikme, sorunun hallini daha da güçleştirmektedir.

Değerli arkadaşlarım, Amerika Birleşik Devletlerinin Türkiye'ye yapacağı yardımın herhangi bir politik şarta bağlanması bizce kabul edilemez. Türkiye'nin, Kıbrıs Türk Toplumunun varlığını ve güvenliğini kesin bir teminata bağlayacak kalıcı çözüm şeklinden öteye Kıbrısla ilgili olarak bir emeli yoktur. Kıbrıs sorununun hallinde hükümetlerimizin bütün olumlu teşebbüsleri, Kıbrıs Türk Toplumunun tüm müspet çabaları, başta Yunanistan olmak üzere, meseleyi enternasyonalize etmeye ve toplumlararası görüşmelerin mevcut çerçevesini aşındırmaya yönelik faaliyetleri yüzünden sonuçlanmamıştır. Gerçek olan bir husus var ki, o da Rum ve Yunan tarafının Kıbrıs'ta bir çözüm istemedikleridir. Onların düşüncesine göre, mesele çözülürse uluslararası planda ellerinde Türkiye aleyhine istismar edebilecekleri bir koz kalmayacaktır. Başta Amerika Birleşik Devletleri yönetimi olmak üzere müttefiklerimizin bu gerçeğin farkında olduklarına inanmak isteriz. Evet, toplumlararası görüşmeler sürecini desteklemeye devam ediyoruz; fakat bizim bu yapıcı tutumumuz, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere dostlarımızda, Türk hükümetlerinin sırf Kıbrıs meselesi halledilsin diye Kıbrıs Türk Toplumunun güvenliği ve bekası açısından nihaî çözüm çerçevesinde temel nitelikte gördüğümüz unsurlardan taviz verebileceği gibi yanlış bir kanaat meydana getirmemelidir.

Muhterem arkadaşlarım, biz öğrenmek istiyoruz : NATO ve çeşitli siyasî ve ekonomik topluluklar içinde teşriki mesai ettiğimiz devletler Türkiye'den ne istiyorlar? Kıbrıs meselesinde Rum ve Yunan tarafını toplumlararası görüşmeler sürecine teşvik mi ediyorlar, yoksa yalnız Türkiye ve Kıbrıs Türk Toplumundan taviz mi istiyorlar? Bir Maraş'ın Birleşmiş Milletler yönetimine verilmesi şartını, Türkiye'ye yapılacak askerî hibe yardımına şart koşmaya nasıl cüret ediyorlar? «(Bravo» sesleri, alkışlar) Bilsinler ki bizim yapabileceğimiz tek husus, böyle şartlı yardıma teşekkür edip, ancak ve ancak Kıbrıs Türk Toplumuna, görüşmeleri, öteden beri taraflar arasında mutabık kalınmış ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreterince de desteklenmiş olan çerçevesinde ve bu çerçevenin mümkün kılabileceği bir esneklik içinde sürdürmesini telkin etmektir. Bundan başka bir tutumu Türkiye'den kimse beklememelidir.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Ulusu, teşekkür ederim efendim.

Gündemdışı konuşmalar bitmiştir.

Gündeme geçiyoruz.

IV. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLAR

1. — Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, bakanlıklarda görev aldığı iddia edilen milletvekillerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/14)

BAŞKAN — Gündemin «Sözlü Soular» kısmında, 1 inci sıradaki Denizli milletvekili İbrahim Şahin'in, Bakanlıklarda görev aldığı iddia edilen milletvekillerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesinin görüşülmesine başlıyoruz.

Sayın Şahin burada mı? Yok.

Cevaplandıracak Sayın Bakan?.. Buradalar.

Bir defaya mahsus olmak üzere bu sözlü soruyu erteliyorum. (ANAP sıralarından «Bir kere daha ertelenmişti» sesleri)

Farklı sebeplerle efendim.

2. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, İcra ve İflas Kanununun yeniden düzenlenmesi konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin sözlü sorusu ve Adalet Bakanı M. Necat Eldem'in cevabı. (6/28)

BAŞKAN — 2 nci sıradaki, İstanbul Milletvekili Sayın Ergüder'in, İcra ve İflas Kanununun yeniden düzenlenmesi konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesinin görüşülmesine geçiyoruz.

Sayın Ergüder ve Sayın Bakan buradalar.

Tezkereyi okutuyorum efendim :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

1932 yılından beri meri bulunan ve 1968'de bazı maddeleri değiştirilen, İcra ve İflas Kanununun tatbikattan doğan aksaklıklarını gidermek ve bilhassa borçlu ve alacaklıyı zarara sokan iflas ve konkordato müesseselerinin günün şartlarına uygun, alacaklı ve borçluyu tatmin edecek yeni bir icra iflas kanununun hazırlık çalışmalarının bulunup bulunmadığının sözlü olarak Sayın Adalet Bakanı tarafından cevaplandırılmasını arz ve rica ederim.

Orhan Ergüder
İstanbul Milletvekili

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; İstanbul Milletvekili Sayın Orhan Ergüder'in şahsıma yönelttiği ve sözlü olarak cevaplandırılmasını istediği İcra ve İflas Kanunuyla ilgili sorusuna cevaplarımı arz ediyorum :

İcra ve İflas Kanunu, 19 Haziran 1932 tarihinde yürürlüğe girmiş ve duyulan ihtiyaçlar nedeniyle de bugüne kadar bazı hükümlerinde değişiklikler yapılmıştır. Ancak, ekonomik hayatın gelişmesi ve toplum ihtiyaçlarındaki değişiklikler söz konusu kanunun yeniden ele alınmasını gerekli ve zarurî kılmıştır. Bu nedenle Bakanlığım, icra hâkimleriyle, icra dairelerini kapsayacak şekilde yurt çapında bir anket düzenleyerek önerileri toplamış, diğer kurum ve kuruluşlar ile vatandaşlarımızdan gelen istekleri de değerlendirmek ve gerekli değişiklik çalışmalarını yapmak üzere, Yargıtayın Ticaret, İcra ve İflas Dairelerinden üyelerle, Ankara İcra Tetkik Mercii hâkimlerinin de iştirakiyle bir komisyon kurulmuş bulunmaktadır. Komisyonda çalışmalara başlanmış olup, bu çalışmalar sonunda İcra ve İflas Kanununun uygulanmasında görülen aksaklıklar ile, özellikle iflas ve konkordato konularındaki şikâyetleri gidermek üzere hazırlanacak değişiklik tasarısı Yüce Meclise sunulacaktır.

Saygıyla arz ederim. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Ergüder, bir açıklamanız olacak mı efendim?

HALİL ORHAN ERGÜDER (İstanbul) — Hayır, teşekkür ederim efendim.

3. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder' in, yabancı uyruklu kişilere işledikleri suçlardan dolayı verilen cezaların kendi ülkelerinde infazı konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/29)

BAŞKAN — 3 üncü sırada yer alan ve yine Sayın Ergüder'e ait olan soruyu, İçtüzüğün 97 nci maddesi gereğince işleme koymuyorum efendim.

4. — İstanbul Milletvekili Altan Kavak'ın, 2577 numaralı İdarî Yargılama Usulü Kanununun uygulanmasından doğan aksaklıklara ilişkin sözlü sorusu ve Adalet Bakanı M. Necat Eldem'in cevabı (6/31)

BAŞKAN — 4 üncü sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Altan Kavak'ın, 2577 numaralı İdarî Yargılama Usulü Kanununun uygulanmasından doğan aksaklıklara ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesinin görüşülmesine geçiyoruz.

Sayın Kavak ve cevaplandıracak Sayın Bakan buradalar.

Sözlü soru önergesini okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkındaki Kanun 20 Ocak 1982 tarihinden bugüne kadar uygulanagelmektedir.

Bu kanun ile kurulan idare mahkemeleri 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu uyarınca çalışmaktadır. Mevzuatımıza yeni giren bu müessesesinin uygulamadan mütevellit bazı aksamalara sebep olduğu ve vatandaşın şikâyetlerine hedef bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu aksaklıkların ortadan kaldırılması için Sayın Bakanımızca herhangi bir çalışma yapılması düşünülmekte midir? Bu hususun Sayın Adalet Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ve rica ederim.

Altan Kavak
İstanbul Milletvekili

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İstanbul Milletvekili Sayın Altan Kavak'ın idarî yargılama ile ilgili sorusuna cevap arz ediyorum.

İdarî yargı bakımından ilk derece mahkemeleri olarak kurulan idare ve vergi mahkemeleri, hukukumuza 2576 sayılı Kanunla girmiş ve istinaf mahkemesi niteliğindeki bölge idare mahkemeleriyle birlikte 20 Temmuz 1982 tarihinde göreve başlamışlardır.

Bu kanunla Danıştayın ilk derece mahkemesi olarak baktığı bazı davalar ile çeşitli kurul ve komisyonlarda halledilmekte olan işler idare mahkemelerine, vergi ve itiraz komisyonlarınca bakılan vergi uyuşmazlıklarının çözümlenmesi görevi de vergi mahkemelerine verilmiştir. Böylece Danıştay bu mahkemelerin temyiz mercii olan üst mahkeme haline gelmiştir.

Bu mahkemelerle Danıştay arasına istinaf mahkemesi olarak kurulan bölge idare mahkemeleri ise, idare ve vergi mahkemelerinde tek hâkim tarafından verilen kararları itirazen inceleyen ve kesin olarak sonuca bağlayan bir üst mahkemedir.

Bu mahkemelerin mevzuatımıza yeni girmiş olması nedeniyle uygulamada bazı aksamalara rastlanılmıştır. Diğer taraftan, idarî yargılamada uygulanmak üzere 20 Ocak 1982 tarihinde yürürlüğe konulan 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanununda da bazı düzenleme boşlukları ve iki yıllık uygulama süresi içinde bazı aksaklıklar görülmüş ve bu nedenle de bu iki kanunun, yargılamanın hızlandırılması için gerekli tedbirler de araştırılmak üzere, yeniden ele alınması zarureti duyulmuştur.

Bu amaçla Bakanlığımda bazı Danıştay üyeleri ile Ankara Bölge İdare Mahkemesi, idare mahkemeleri ve vergi mahkemeleri hâkimlerinin de iştirakiyle kurulan komisyon çalışmalarını tamamlamak üzeredir. Hazırlanmakta olan değişiklik tasarıları en kısa zamanda Yüce Meclise sunulmak üzere Başbakanlığa takdim edilecektir.

Saygıyla arz ediyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Kavak bir açıklamanız olacak mı?

ALTAN KAVAK (İstanbul) — Sayın Bakanıma teşekkür ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

5. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, Kars Et Balık Kurumu Et Kombinasına ilişkin sözlü sorusu ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'ın cevabı (6/33)

BAŞKAN — 5 inci sıradaki Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, Kars Et Balık Kurumu Et Kombinasına ilişkin Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesini görüşmeye başlıyoruz.

Sayın Soylu?.. Buradalar.

Sayın Bakan?.. Buradalar.

Sözlü soru önergesini okutuyorum efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına yardımlarınızı arz ederim.

Saygılarımla.

29.2.1984

Dr. Halis Soylu

Kars Milletvekili

Soru :

Kars Et Balık Kurumu Et Kombinası;

1. Makine teçhizat soğuk hava deposu ve personel bakımından yeterli midir?

2. Kaç personel çalışıyor?

3. Ne kadar ve hangi cins hayvan kesimi yapılıyor?

4. Erkek koyun kesimi yapılıyor mu; yapılmıyorsa sebebi?..

5. Bu müessesenin kesim ve faaliyeti yeterli midir?

6) Kars'ta gümrükleme niçin yapılmıyor?

7. Kombinalar arasında fiyat farkı var mı?

8. Alınan mal bedeli peşin ödeniyor mu?

9. Alacaklılar en erken, en geç ne kadar bekletiliyor?

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

TARIM, ORMAN VE KÖY İŞLERİ BAKANI H. HÜSNÜ DOĞAN — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kars Milletvekili Sayın Halis Soylu'nun Kars Et Kombinasıyla ilgili önergesini cevaplandırmak üzere söz almış bulunuyorum.

Önergede cevaplandırılması istenilen 9 adet soru bulunmaktadır. Bu sorularla ilgili cevapları belirli bir sistem içerisinde arz etmeye çalışacağım.

Efendim, günlük kesim kapasitesi küçükbaş olarak 1 500 veya 45 ton et, büyükbaş olarak ise 300 veya 45 ton et olan Kars Et Kombinasında 50 memur ve 164 işçi olmak üzere toplam 214 personel çalışmaktadır.

Makine - teçhizat, soğuk hava deposu ve personel açısından yeterli seviyede bulunan kombinada, diğer kombinalarımızda olduğu gibi erkek - dişi ayrımı olmadan her cins hayvan kesimi yapılmaktadır.

Müessesenin kesim ve diğer faaliyetleri gelen hayvan miktarına bağlı olarak değişmekte, üreticinin getirdiği ve standartlara uygun olan bütün hayvanlar mübayaa edilmektedir.

İran'a yapılan ihracat dolayısıyla alıcı kuruluş adına Erzurum Kombinasında bir temsilci bulunmakta ve bu temsilci yükleme ile gümrük işlemlerine nezaret etmektedir.

Alıcı kuruluşun Kars'ta temsilcisinin bulunmaması sebebiyle de ihracatta tedarik görevi bulunan Kars Kombinasında gümrükleme işlemleri yapılamamakta ve bu işlemler tek elden Erzurum Kombinası tarafından yürütülmektedir.

Muhterem milletvekilleri, diğer sorular; fiyat, mal bedellerinin peşin ödenip ödenmemesi ve ödemelerin süresi ile ilgilidir.

İhracata yönelik alım yapan -ki, bu kombinalara Kars Kombinamız da dahildir- kombinalar dışında koyun alımlarında fiyat farkı yoktur. Sığırda ise, bölgelere göre kilogramda 10 ila 20 lira fark olmaktadır.

Alınan mal bedelleri peşin ödenmemektedir; ancak kurumun finansman imkânları muvacehesinde, ödemeler mümkün olan en kısa zamanda yapılmaktadır. Nitekim bu kombinamız tarafından alınan hayvanların bedelleri 21 Şubat 1984 tarihi ile ödenmiş durumdadır.

Arz eder, Yüce Meclisimize saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Soylu, bir açıklamanız olacak mı efendim?

HALİS SOYLU (Kars) — Evet Sayın Başkan,

BAŞKAN — Buyurunuz.

HALİS SOYLU (Kars) — Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin değerli üyeleri; Sayın Bakanın cevabından dolayı kendilerine teşekkür ederim. Yalnız benim tespit ettiğim ve beni tatmin edici bir cevap olmadığını da arz ederim.

Kars'ta gümrükleme yapılmıyor; yapılmadığı için de Erzurum'da kesiliyor. Kars Kombinası yılın büyük bir bölümü tamamen boş durumdadır, faaliyet hemen hemen yok denecek kadar azdır. Kars hayvanları Erzurum'da kesilmekte, Erzurum Kombinasında mesai uygulanmakta, Kars'taki memur ve işçi boşlukta kalmaktadır. Hayvanların Erzurum'a gitmesi, başka yere gitmesi en az 1 - 2 randıman düşmesine sebep olmaktadır yol külfeti dolayısıyla.

Kars'ta her cins hayvan kesimi yapıldığını ifade buyurdular; erkek koyun kesimi yapılmıyor. Miktar itibariyle de demin söylediğim gibi, evvelce 1 500 - 2 000'e yakın koyun, 200 - 300 sığır kesildiği halde, şimdi bu miktar dörtte bire, daha aşağıya düşmüştür. Erkek koyun da kesilmiyor, Erzurum'a gönderiliyor. Para peşin ödenmediği için vatandaş kombinaya değil, cüzî bir peşinatla Orta Anadolu'ya veresiye vermekte ve böylece de Kars'ta bir sürü hayvan üreticisinin ve ticaret yapanın yok olmasına, ziyanına, kaybına sebep olmaktadır.

Kombinalar arasında 10 ila 20 lira kadar fiyat farkı olduğunu buyurdular; evet Kars'ta besi yemi, besi mümkün değildir. Yem daha pahalı, buna mukabil Kars'ta daha ucuz fiyat uygulanmaktadır.

Bu hususların göz önüne alınarak Kars Kombinasının daha rantabl çalışması için ve Kars halkının hayvancılıktan başka bir geliri olmadığından ve bilhassa Kars'ta besi olmadığı halde (Yalnız mera besiciliği vardır) sonbaharda alım miktarını artırmalarını sağlayacak tedbirlerin alınmasını arz eder, saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Soylu.

6. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, Tarım Kredi Kooperatifleri Doğu Bölgesi Erzurum Birliğine bağlı kooperatiflere ilişkin Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/34)

7. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, mobilya sanayiinde kullanılan ceviz ağaçlarına ilişkin Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/35)

BAŞKAN — Gündemin 6 ve 7 nci sıralarındaki yine Sayın Soylu'ya ait olan iki soru önergesini, ilgili tüzük hükmü gereğince geçiyorum.

8. — İstanbul Milletvekili İbrahim Ural'ın, Urfa İlinde toprağa kavuşturulan ailelerin bazı sorunlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/36)

BAŞKAN — Gündemin 8 inci sırasındaki, İstanbul Milletvekili İbrahim Ural'ın, Urfa İlinde toprağa kavuşturulan ailelerin bazı sorunlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesine geçiyoruz.

Sayın Ural?.. Buradalar.

Cevaplandıracak olan Sayın Bakan?.. Yok.

Sözlü soru ertelenmiştir.

9. — Balıkesir Milletvekili Davut Abacıgil'in, tarım ve hayvancılık alanında uygulanan Hükümet politikasına ilişkin sözlü sorusu ve Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'ın cevabı (6/37)

BAŞKAN — 9 uncu sıradaki, Balıkesir Milletvekili Davut Abacıgil'in ,tarım ve hayvancılık alanında uygulanan Hükümet politikasına ilişkin Tarım Orman

ve Köy İşleri Bakanından sözlü Soru önergesinin görüşülmesine geçiyoruz.

Sayın Abacıgil?.. Burada.

Sayın Bakan?.. Burada.

Sözlü soru önergesini okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki hususların Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanınca sözlü olarak cevaplandırılmasını saygı ile arz ederim.

Davut Abacıgil
Balıkesir Milletvekili

1. Hububat taban fiyatları konusunda Hükümet politikası nedir?

2. Gübre ve mazot fiyatları bu yıl tarım kesimini ne yolda etkileyecektir? Bu yüzden bir üretim düşüklüğü olacak mıdır?

3. İzlenen fiyat politikası yüzünden Ege ve Balıkesir yöresinde zeytin ağaçlarının kesildiği ve zeytinlik alanlarının giderek daraldığı doğru mudur?

4. İzlenen fiyat politikası nedeniyle pamuk üreticilerinin müşkül durumda kaldıkları ve bu yüzden pamuk ekim alanlarının daraldığı doğru mudur?

5. Hayvan yem ve ilaç fiyatlarının sürekli olarak artması karşısında Hükümet ne düşünmekte ve ne gibi tedbirler almaktadır?

6. Süt hayvancılığının bugünkü durumu nedir? Bugün bu alanda izlenen resmî politikaların süt hayvancılığını teşvik edici nitelikte olduğunu söyleyebilir misiniz?

7. Orman içinde yaşayan vatandaşlara yakacak tahsisinin yapılmadığı ileri sürülmektedir. Bu konuda Hükümet ne düşünmektedir?

8. Orman içi köylerde keçi sahibi köylülere karşı orman teşkilatının zorlayıcı tedbirler uyguladıkları ileri sürülmektedir. Bu konuda Bakanlığın uygulama politikası nedir?

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

TARIM, ORMAN VE KÖY İŞLERİ BAKANI H. HÜSNÜ DOĞAN — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Balıkesir Milletvekili Sayın Davut Abacıgil'in sözlü soru önergesinde; Bakanlığımın çeşitli hizmet alanları ile ilgili 8 adet konu bulunmaktadır. Zaman faktörünü de göz önünde bulundurarak bu soruları; girdi, fiyat, hayvancılık ve ormancılık politikaları gibi ana başlıklar altında cevaplandırmaya gayret edeceğim.

Bilindiği gibi gübre perakende satış fiyatlarında bir düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemenin Hükümetimizin genel ekonomik politikası içerisinde mütalaa edilmesi gerektiği hususunu çeşitli vesilelerle belirtmiş bulunmaktayım. Ayrıca gübre fiyatlarında yapılan düzenleme sonucu, tarımsal üretimde bazı çevrelerce ileri sürüldüğü şekilde üretim düşüklüğünün olmayacağını ve çiftçilerimizin gübre kullanma hususunda herhangi bir sıkıntıya düşmeyeceklerini de tekraren ve teyiden açıklamak isterim.

Şimdi bazı rakamlar vermek suretiyle konunun ayrıntılarına girmek istiyorum.

Muhterem milletvekilleri, 1983 yılının ilk iki ayında Türkiye Ziraî Donatım Kurumunca çiftçilere 1 167 000 ton gübre verilmiş iken, 1984 yılının aynı döneminde, yani yine ilk iki ay içerisinde bu miktar, 1 336 000 tona yükselmiş bulunmaktadır. Bu verdiğim rakamlardan da anlaşılacağı üzere, gübre kullanımında düşüş bir yana, geçen yılın aynı dönemine nazaran 169 bin ton daha fazla satış yapılmıştır.

Diğer bir husus, gübre fiyatlarındaki düzenlemenin üretim maliyetlerine ne oranlarda yansıyacağı ve bu artan maliyet unsurunun nasıl telafi edileceği hususudur. Daha önceki bir açıklamamda belirttiğim gibi, gübre perakende satış fiyatlarında yapılan son düzenlemeler sonucunda, buğday üretim maliyetinde kilogram başına 170 kuruş, pamukta, sulu ziraata 2 lira civarında, ayçiçeğinde 360 kuruş, şeker pancarında ise 30 kuruş dolayında bir artışın meydana geleceği hesap edilmiştir.

Muhterem milletvekilleri, artışların çok cüzî miktarlarda olmasına rağmen bu durumun bugün ilan edilmiş bulunan hububat destekleme alım fiyatlarında tamamıyla dikkate alındığını yüce heyetinize ifade etmek isterim.

Ayrıca çiftçilerimizin ihtiyacı olan gübrelerini zamanında ve yeteri kadar alabilmelerini temin yönünden kimyevî gübre kredi limitleri artırılarak, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasınca yeteri kadar plasman ayrılmıştır.

Motorin fiyatlarında yapılan düzenlemenin tarımsal üretim düşüklüğüne sebep olup olmayacağı konusu da, genelde gübre konusunda yaptığımız açıklamaya benzerlik göstermektedir. Bugüne kadar yapılan tatbikat sonuçlarına göre motorin fiyatlarında yapılan düzenlemelerin, tarımsal üretimde herhangi bir gerilemeye sebep teşkil ettiğini söylemek mümkün görülmemektedir. Nitekim, 1979 ve 1981 yıllarında motorine muhtelif oranlarda yapılan zamların, tarımsal üretimde herhangi bir azalmaya sebep olmadığı gibi, belirli oranlarda artış yaptığı da müşahade edilmiştir.

Bütün bunlarla şunu ifade etmek istiyorum: Girdi fiyatlarında makul seviyelerde yapılan fiyat düzenlemelerinin üretimde menfi etkisi görülmemektedir. Netice olarak ifade etmek gerekirse, gübre ve motorin fiyatlarında yapılan düzenlemeler sonucu tarımda herhangi bir üretim düşüklüğü beklenmemektedir.

Sayın Abacıgil'in sözlü soru önergelerinde temas ettikleri konulardan biri de; «İzlenen fiyat politikası yüzünden Ege ve Balıkesir yöresinde zeytin ağaçlarının kesildiği ve zeytinlik alanlarının giderek daraldığı doğru mudur» şeklindeki sualidir.

Zeytin yetiştirilen bazı bölgelerimizde genelde odun fiyatlarındaki artışlar sebebiyle, çiftçilerimizin odun ihtiyaçlarına katkıda bulunmak maksadıyla, özellikle verimi az olan ve çok yaşlı zeytin ağaçlarının kesildiği müşahede edilmektedir. Ancak yeni plantasyonlarla kesilen ağaçların telafisi cihetine de gidilmektedir. Nitekim, 1983 - 1984 dikim mevsiminde kamu kuruluşlarınca 300 bin adedin üzerinde fidan yetiştirilmiş, özel sektörün yetiştirdiği fidanlarla beraber bu miktar 1 milyon adedi aşmıştır. Böylece kesilen zeytin ağaçlarından daha fazlasının üretimi için gayret gösterilmektedir.

İzlenen fiyat politikası sebebiyle pamuk üreticilerinin müşkül durumda kaldıkları ve bu yüzden pamuk ekim alanlarının daralması söz konusu değildir. Pamuk, bir ihraç ürünü olması sebebiyle dünya borsalarındaki fiyat hareketlerine bağlı olarak, yıllara göre ekilişlerde belirli ölçüde değişiklikler olabilmektedir. Nitekim, 1981 - 1982 üretim yılında 650 bin hektarın üzerinde olan ekiliş alanı 1982 - 1983 yılında 595 bin hektara düşmüş, 1983 - 1984 üretim yılı itibariyle de ekiliş alanı 605 bin hektara çıkmıştır. Ekiliş alanında görülen bu cüzî değişikliklere rağmen toplam pamuk üretiminde artış kaydedilmiştir.

Sayın üyeler, Sayın Abacıgil'in diğer bir sorusu da, «Hububat taban fiyatları konusunda Hükümet politikası nedir?» şeklindedir.

Tarım ürünlerini fiyat yoluyla destekleme konusu, Hükümetimizin genel ekonomik ve tarım ürünleri destekleme politikası içerisinde mütalaa edilecek bir husustur. Nitekim, bu sabah Resmî Gazetede hububat alım fiyatlarını 1 Mayıs 1984'ten geçerli olmak üzere ilan ettik. Bu fiyatları Yüce Heyetinize arz etmek isterim: Birinci derecede makarnalık durum buğdaylarının eski fiyatı 35 TL. kilogram iken 52 lira oldu; birinci grup ekmeklik buğdayların eski baş fiyatı 31 Türk Lirası iken yeni fiyat 45 lira olmuştur; ikinci grup ekmeklik buğdayların eski fiyatı kilosu 29 lira iken, yeni fiyatı 42 lira olmuştur; üçüncü grup ekmeklik buğdayların eski fiyatı 28 lira iken, yeni fiyat 39 lira olmuştur ve nihayet beyaz arpanın eski alım fiyatı 22 lira iken, yeni fiyatı 38 Türk Lirası olmuştur.

Hububat taban fiyatları konusunda izlenecek politikayı gerek genel ekonomik politikamız, gerekse ifade etmeye çalıştığım tarım ürünlerini destekleme politikamız çerçevesinde görmek ve bu yapı içerisinde değerlendirmek mümkündür.

Muhterem milletvekilleri, şimdi de hayvancılık ve özellikle süt hayvancılığını ilgilendiren soruları cevaplandırmaya çalışacağım.

Tabiî şartlar bakımından hayvancılığa müsait memleketimizde süt hayvancılığının önemli bir yeri bulunmaktadır. 1982 istatistiklerine göre memleketimizde 14,5 milyon baş sığır, 800 bin manda, 49,5 milyon baş koyun ve 18,4 milyon baş keçi mevcuttur. Bu hayvanların yaklaşık 39 milyonu sağmal durumdadır. Bu rakamlar dünya ülkeleri arasında büyük bir hayvan popülasyonuna tekabül etmektedir. Ancak mevcut hayvanlarımızdan elde ettiğimiz süt miktarı hayvanbaşına verim olarak dünya ölçülerine göre çok gerilerde bulunmaktadır. Bu verim düşüklüğünün belli başlı sebepleri şunlardır:

Birincisi, hayvan varlığımız içinde verimi düşük yerli ırkların fazlalığı, yetersiz beslenme, hayvan hastalıkları ve son olarak diğer bazı faktörler vardır.

Hayvanlarda verim jenotip ve çevre faktörlerin etkisi altındadır. Bu durumda hayvansal üretimin artırılması bir taraftan ırk ıslahı, diğer yandan da çevre şartlarının iyileştirilmesine bağlıdır. Bu sebepledir ki, süt hayvancılığında temel politikamız, hayvancılığımızın içinde bulunduğu jenotip ve çevre faktörlerinin iyileştirilmesi ve düzenlenmesine dayanmaktadır. Bu temel görüşten hareketle Bakanlık olarak yürüttüğümüz projeli çalışmaları şu şekilde özetleyebiliriz.

BAŞKAN — Sayın Bakan, lütfen toplayınız efendim, bir dakikanız kaldı.

TARIM, ORMAN VE KÖY İŞLERİ BAKANI H. HÜSNÜ DOĞAN (Devamla) — Bakanlık olarak yürüttüğümüz projeli çalışmalar:

1. Tabiî ve sunî tohumlama yoluyla yerli hayvanlarımızın kültür ırkı hayvanlara dönüştürülmeleri çalışmaları,

2. Yetiştiricilerimize yüksek verimli damızlık hayvan sağlanması,

3. Yem kaynaklarının geliştirilmesi suretiyle kaba ve kesif yem üretiminin artırılması,

4. Birim başına verimin düşmesine sebep olan hastalıklarla müessir bir şekilde mücadele edilmesi,

5. Bu çalışmalarımızın yanında hayvan yetiştiricilerine de daha düşük faizli kredi sağlanması,

6. Yem Sanayii Genel Müdürlüğünce üretilen yemlerin düşük kâr marjlarıyla yetiştiricilere intikal ettirilmesi ve bazı özel projelerle yetiştiricilerin her konuda desteklenmesi;

Üzerinde önemle durduğumuz çalışmalardır.

Muhterem milletvekilleri, orman içinde yaşayan vatandaşlarımızın yakacak odun ihtiyaçlarının karşılanması 6831 sayılı Orman Kanununun 2655 sayılı Kanunla değişik 31 ve 32 nci maddelerinde belirtilen esaslar içerisinde yürütülmektedir. Belirttiğim mevzuat hükümlerine uymak kaydıyla yakacak odun tahsis edilmemesi gibi bir keyfiyet bahis konusu değildir.

Diğer taraftan, 6831 sayılı Orman Kanununun 19 uncu maddesi gereğince ormanlara her türlü hayvan sokulması bildiğiniz gibi yasaktır. Ancak kuraklık gibi hallerde, hayvanların beslenmesinde güçlük çekilen bölgeler halkına ait hayvanlar ile orman sınır içinde bulunan köyler ile mülkî hudutlarında devlet ormanı sınırı bulunan köyler halkına ait hayvanların, orman idaresince belirlenecek türlerine, tayin edilecek saha ve süreler dahilinde ormanlara zarar vemeyecek şekilde otlatılmasına izin verileceği ve otlatmada uygulanacak esasların yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

Bakanlığımızca kıl keçisinin kaldırılması konusunda ilgili teşkilatımıza da herhangi bir emir verilmemiştir.

Arz eder, Yüce Heyetinizi en derin saygılarımla selamlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Abacıgil, bir açıklamanız olacak mı efendim?.

DAVUT ABACIGİL (Balıkesir) — Sayın Başkan, Sayın Bakana açıklamalarından dolayı teşekkür ediyorum.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLADAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Adalet ve Anayasa Komisyonları Raporları. (1/107) (S. Sayısı : 25) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin kanun tasarı ve teklifleriyle komisyonlardan gelen diğer işler kısmına geçiyoruz.

25 sıra sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısının görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükümet lütfen yerini alsınlar.

Sayın Komisyon Başkanı, dün geri aldığınız 2 nci maddeyi getirdiniz mi?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Efendim getirmedik, onu diğer maddelerle birlikte arz edeceğiz.

BAŞKAN — Peki efendim.

5 inci maddeyi okutuyorum:

BİRİNCİ BÖLÜM

Bakanlık Makamı

Bakan

MADDE 5. — Bakan, Bakanlık kuruluşunun en üst amiridir ve Bakanlık hizmetlerinin mevzuata, hükümetin genel siyasetine, millî güvenlik siyasetine, kalkınma planlarına ve yıllık programlara uygun olarak yürütülmesini ve Bakanlığın faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görev ve Başbakana karşı sorumludur.

Bakan, emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden sorumlu olup Bakanlık merkez ve taşra teşkilatının ve bağlı kuruluşunun faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

BAŞKAN — 5 inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

Soru sormak isteyen?.. Yoktur.

5 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum:

Müsteşar

MADDE 6. — Müsteşar, Bakanın emrinde ve onun yardımcısı olup, Bakanlık hizmetlerini Bakan

(1) 25 S. Sayılı Basmayazı 28.3.1984 tarihli 45 inci Birleşim Tutanağına eklidir.

adına ve Bakanın direktif ve emirleri yönünde Bakanlığın amaç ve politikalarına, kalkınma planlarına ve yıllık programlara, mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla Bakanlık Teftiş Kurulu hariç Bakanlık kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını takip eder ve sağlar.

Müsteşar, yukarıda belirtilen hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

BAŞKAN — Bu madde üzerine söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum:

Müsteşar Yardımcıları

MADDE 7. — Adalet Bakanlığında anahizmet birimleri ile danışma ve yardımcı birimlerin yönetim ve koordinasyonunda Müsteşara yardımcı olmak üzere dört Müsteşar Yardımcısı görevlendirilebilir.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 inci maddeyi okutuyorum :

İKİNCİ BÖLÜM
Anahizmet Birimleri

Anahizmet Birimleri

MADDE 8. — Adalet Bakanlığındaki Anahizmet Birimleri Şunlardır :

a) Ceza İşleri Genel Müdürlüğü,
b) Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü,
c) Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü,
ç) Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü,
d) Kanunlar Genel Müdürlüğü.

BAŞKAN — 8 inci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?

Sayın Bayazıt, buyurunuz efendim.

RIFAT BAYAZIT (Kahramanmaraş) — Efendim burada fıkraların sıralanmasında (ç) harfi kullanılmış. 2 nci maddeyi Sayın Komisyon redaksiyon bakımından, harflerin sıralanışı bakımından geri almıştı, acaba bu maddeyi de geri alabilirler mi?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Efendim harflerin yazılışı bakımından, yalnız harfler bakımından bunu da geri alıyoruz, redaksiyonunu yaparız biz.

BAŞKAN — Siz redaksiyonunu yapacaksınız; peki efendim, teşekkür ederim.

8 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9 uncu maddeyi okutuyorum :

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

MADDE 9. — Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır.

a) Kamu güvenliği yönünden dava nakli ile ilgili olarak Kanunun Adalet Bakanına verdiği yetkinin kullanılmasına ilişkin işlemleri yapmak,

b) Kamu davasının açılması ile ilgili olarak kanunların Adalet Bakanına verdiği yetkinin kullanılmasıyla ilgili çalışma ve işlemleri yapmak,

c) Hâkim tarafından ve mahkemelerden verilip Yargıtayca incelenmeksizin kesinleşen karar ve hükümlere ilişkin yazılı emir işlemlerini yürütmek,

ç) Takibat yapılması Adalet Bakanının iznine bağlı suçlarla ilgili işlemleri yapmak,

d) Cezaî işlemlerle ilgili ihbar ve şikâyetleri inceleyip gereğini yapmak,

e) Kanunların Adalet Bakanlığına verdiği soruşturma, kovuşturma ve disiplin işlemlerini yürütmek,

f) Adalet Bakanına veya Adalet Bakanlığına kanunlarla verilen cezaî işlerle ilgili işlemleri yürütmek,

g) Suçluların geri verilmesi, adlî yardımlaşma ve cezaya ait adlî tebligat işlerini yerine getirmek,

ğ) Cezaî konularda yabancı memleketlere gönderilen veya gelen evrak hakkında gerekli işlemleri yapmak,

h) Cezaî işlemlere ilişkin Bakanlık yazışmalarını yürütmek,

ı) Görev alanına giren konularda mevzuat yetersizliğine ve aksaklığına ilişkin inceleme ve araştırmaları yaparak Bakanlığa tekliflerde bulunmak, tüzük tasarıları ve yönetmeliklerini hazırlamak ve takip etmek, yargı yetkisinin kullanılma alanına girmeyen konularda görüş bildirmek ve genelge düzenlemek,

i) Kanunlarda gösterilen ve Bakanlıkça verilen benzeri işleri yapmak.

BAŞKAN — 9 uncu madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

9 uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Harf sıralama meselesini sonunda yapacağız.

BAŞKAN — Peki efendim, onu sonunda düzeltiriz..

10 uncu maddeyi okutuyorum :

Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

MADDE 10. — Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır :

a) Bakanlık aracılığı ile yabancı ülkelerle yapılması gereken özel hukukla ilgili tebligat ve istinabe işlerini yürütmek,

b) Avukatlık ve Noterlik Kanunlarının Bakanlığa verdiği işlemleri yapmak ve ceza uygulamalarını gerektiren işlerde evrakı ilgili mercie tevdi etmek,

c) Türk Ticaret Kanunu ve Ticaret Sicili Tüzüğü gereğince Bakanlıkça yapılması gereken işlemleri yürütmek,

ç) İcra ve İflas Dairesi memurları hakkında ihbar ve şikâyetleri incelemek ve ceza verilmesi gereken hallerde evrakı ilgili makama intikal ettirmek,

d) Nafaka alacaklarının yabancı ülkelerde tahsili ile ilgili sözleşmelere ait işlemleri yerine getirmek,

e) Özel hukuk alanındaki milletlerarası sözleşmelerle ilgili işlemleri yapmak,

f) Görev alanına giren konularda mevzuat yetersizliği ve aksaklığına ilişkin inceleme ve araştırmaları yaparak Bakanlığa tekliflerde bulunmak, tüzük tasarıları ve yönetmeliklerini hazırlamak ve takip etmek, yargı yetkisinin kullanılma alanına girmeyen konularda görüş bildirmek ve genelge düzenlemek.

g) Kanun yararına temyiz yoluna başvurulması işlemlerini yürütmek,

ğ) Hukukî işlemlere ilişkin Bakanlık yazışmalarını yürütmek,

h) Kanunlarda gösterilen ve Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

BAŞKAN — 10 uncu madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

10 uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, bu da aynı şekilde harf sırası bakımından Komisyonumuzca tekrar ele alınacaktır.

BAŞKAN — Peki Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

11 inci maddeyi okutuyorum:

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü

MADDE 11. — Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır :

a) İnfaz kurumlarını yönetmek, hesap işlerini izlemek ve denetlemek, bunlara ait diğer işlemleri yapmak,

b) Hükümlü ve tutukluların giydirilmesi, beslenmesi, yatırılması, eğitilmesi ve çalıştırılması işleri ile, «Cezaevleri ve Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanun» da gösterilen her türlü işlemleri yapmak,

c) Ceza infaz kurumları ile tutukevlerinin ve küçüklerin cezalarının infaz edileceği ıslah ve eğitim evleriyle haklarında tedbir uygulanmış olan küçüklerin yerleştirileceği müesseselerin, müşahade merkezlerinin, küçüklerin kısa sürelerde kabul edilecekleri ve icabında müşahadelerine ait bina ve küçüklere mahsus tevkifevlerinin tesis, yapım, onarım ve kira işleri ile ilgili program ve projeleri hazırlamak, bu müesseseleri sevk ve idare etmek ve buralara alınmış olan küçüklerin muhafaza, bakım ve eğitim işlerinin kontrolunu yapmak.

ç) Atanmaları Bakanlığa ait olan ceza ve infaz kurumları personeliyle çocuk eğitim, ıslah ve infaz kurumları ve tutukevleri, müşahade ve kabul merkezlerinde görevli personelin, atanma, yükselme, yer değiştirme, izin, istifa ve emeklilik gibi özlük işlerinin Personel Genel Müdürlüğü ile; bu kurumlardaki bütün personelin hizmet öncesi, hizmet içi ve bir üst göreve hazırlama eğitimlerinin Eğitim Dairesi Başkanlığı ile koordinasyonunu sağlamak,

d) Çocuk suçluluğu konusunda Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünden alınacak istatistiki bilgileri değerlendirmek, çocuk suçluluğunun sebepleri üzerinde incelemeler yaparak önlenmesi çarelerini araştırmak ve bu hususta yerli, yabancı ve milletlerarası kurum ve kuruluşlarla ilişki kurmak.

e) Kendi görev alanına giren konularda velâyet ve vesayetin nez'i ve küçüklere vasi tayinine dair işlemleri takip etmek.

f) Çocuk mahkemeleri ile olan ilişkilerinin düzenlenmesi konularında eğitimi güç küçüklerin yerleştirildiği kurumlarla küçüklerin zararlı yayınlardan korunması, filmlerin küçükler yönünden kontrolu, çeşitli iş yerlerinde çalışan küçükler bakımından çalışma şartları, küçüklerin yerleştirileceği tedavi kurumları ve sosyal servislerin tespiti hususunda ilgili bakanlık ve kamu kuruluşlarıyla işbirliği yapmak,

g) Cezaları infaz edilen hükümlülerin işe yerleştirilmeleri konusunda, infaz sonrası yardım müesseseleri ve diğer kurumlarla ilişkileri düzenlemek,

ğ) Hükümlülerin müşahadeye tabi tutulma işlerini yürütmek,

h) Hükümlü ve tutukluların sevk ve nakil işlerini yürütmek,

ı) İlgili kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine göre infaz ve ıslah işlerini düzenlemek,

i) Kurumlarda hükümlülerin ve tutukluların eğitim ve öğrenim işlerini düzenlemek,

j) Görev alanına giren konularda mevzuat yetersizliğine ve aksaklığına dair inceleme ve araştırmaları yaparak, Bakanlığa tekliflerde bulunmak, tüzük tasarıları ve yönetmeliklerini hazırlamak ve takip etmek, yargı yetkisinin kullanılma alanına girmeyen konularda görüş bildirmek ve genelge düzenlemek,

k) Kanunlarda gösterilen ve Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde söz isteyen?.. yok.

11 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Sayın Başkanım, bu maddede de harfleri düzenleme bakımından Komisyonda düzeltme yapılacak efendim.

BAŞKAN — Peki, Sayın Komisyon Başkanı, teşekkür ederim.

12 nci maddeyi okutuyorum:

Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü

MADDE 12. — Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır :

a) Adlî sicili tutmak,

b) Bakanlığın görev ve yetkisine giren konularla ilgili istatistik bilgilerin belirlenmesi, toplanması, sınıflandırılması ve değerlendirilmesi ile ilgili hizmetleri yürütmek,

c) Adlî sicil ve adlî istatistik hizmetlerinin yerine getirilmesi için bilgi işlem sistemini kurmak ve geliştirmek,

ç) Görev alanına giren konularda mevzuat yetersizliğine ve aksaklığına ilişkin inceleme ve araştırmaları yaparak, Bakanlığa tekliflerde bulunmak, tüzük tasarıları ve yönetmelikleri hazırlamak ve yargı yetkisinin kullanılma alanına girmeyen konularda görüş bildirmek ve genelge düzenlemek,

d) Kanunlarda gösterilen ve Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

BAŞKAN — 12 nci madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, harflerin sıralanması bakımından bu madde de Komisyona gelecek efendim.

BAŞKAN — Oldu efendim, teşekkür ederim.

Sayın Komisyon Başkanı; «Komisyona gelme» deyimi yerinde değil, Tüzüğümüzün 86 ncı maddesine göre işlem yapılacak, redaksiyon bakımından.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Evet, düzeltilecek yani o yönde işlem yapılacak.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

13 üncü maddeyi okutuyorum.

Kanunlar Genel Müdürlüğü

MADDE 13. — Kanunlar Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır :

a) Adlî konulara ilişkin kanun ve tüzük tasarılarını hazırlamak, Başbakanlıktan gönderilen kanun teklifleri hakkında görüş bildirmek,

b) Görev alanına giren konularda, Bakanlık birimleri ile diğer bakanlıkların ve kamu kuruluşlarının soruları hakkında görüş bildirmek,

c) Mevzuat değişiklikleri konusunda araştırma ve incelemeler yapmak,

ç) Bakanlıklarca hazırlanan kanun ve kanun hükmünde kararname taslaklarının Başbakanlığa gönderilmeden önce, Türk hukuk sistemine ve kanun tekniğine uygunluğunu incelemek ve bu konularda görüş bildirmek,

d) Kendi görev alanına giren konularda idarî yargı mercilerinde Bakanlığı temsil etmek,

e) Kanunlarda gösterilen ve Bakanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

BAŞKAN — 13 üncü madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, yine harflerde düzenleme bakımından gerekli tadilatın yapılması için madde Komisyonca alınıyor efendim.

BAŞKAN — 86 ncı maddemize göre işlem yapılacak.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Evet, 86 ncı maddeye göre işlem yapmak üzere.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

14 üncü maddeyi okutuyorum:

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Danışma ve Denetim Birimleri

Danışma ve Denetim Birimleri

MADDE 14. — Adalet Bakanlığı merkez kuruluşundaki danışma ve denetim birimleri şunlardır :

a) Teftiş Kurulu Başkanlığı,

b) Araştırma, Geliştirme, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı.

BAŞKAN — 14 üncü madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bu maddeyle ilgili bir önerge var, okutuyorum efendim:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısının 14 üncü maddesine aşağıdaki (c) bendinin ilavesini arz ve teklif ederim.

Ercüment Konukman İstanbul	Alaaddin Kısakürek Kahramanmaraş
İbrahim Fevzi Yaman Isparta	İsmail Dayı Balıkesir
Kemal İğrek Bursa	Fahir Sabuniş Bursa

İlhan Aşkın
Bursa

c) Bakanlık yüksek müşavirleri ve bakanlık müşavirleri.

Gerekçe: Bakanlıkların Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnamelerde bakanlık müşavirlerine yer verildiği halde Adalet Bakanlığında bu üniteye yer verilmediği görülmüştür. Bu itibarla, Başkanın, özel önem ve öncelik taşıyan konularda yardımcısı olmak üzere bu ünitenin Adalet Bakanlığında da bulunması zarurî görülmüştür. Bu cümleden olmak üzere, daha önce de Adalet Bakanlığında mevcut olduğu gibi birinci sınıf hâkim ve savcılardan atanacak olanlara hukukî statülerinde müktesep hakları ihlal edilmemek amacıyla yüksek müşavirlik, diğer sınıflara mensup hâkim ve savcılar ile genel idare hizmetleri sınıfına mensup olanlardan atanacaklara da bakanlık müşavirliği ünvanları verilmesi öngörülmüştür.

BAŞKAN — Sayın Komisyon Başkanı, bu önerge 4 üncü maddede reddedilen önergeyle ilgili görülmektedir. Bu açıdan önerge üzerinde görüşünüzü bildirin efendim.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Efendim, dün bu madde 4 üncü madde münasebetiyle konuşuldu, önerge reddedildi. Binanaleyh, aynı mevzuun başka nam altında getirilmiş olduğu görülüyor. Bu itibarla, önergenin oya konması mümkün olmadığı kanaatindeyim. Gerekirse daha tafsilatlı maruzatta bulunurum.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Sayın Komisyon Başkanının bu açıklamasından sonra «Önergeye katılıyor musunuz, katılmıyor musunuz?» diye sormadım efendim. Komisyon Başkanına da onu romdadım, sadece çok belirli bir hususu kendisinden öğrenmek istedim; 4 üncü maddede reddedilen önergeyle, Yüce Kurulunuzun reddettiği önergeyle ilgili olup olmadığını anlamak istedim.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Aynı önerge efendim. Aynı mahiyette ve aynı niteliktedir.

BAŞKAN — Sayın Bakanım, özür dilerim, söz vermem mümkün değil. Ayrıca, Komisyonun katılıp katılmama aşamasında da değiliz.

Bu önergenin mahiyetini Yüce Kurulunuza açıklamış bulunuyorum. Biz de Komisyonun görüşüne katılarak bu önerge daha önce reddedilmiş olduğu için işleme koymuyoruz efendim, Başkanlık olarak.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Usul hakkında söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Usulün nesi hakında efendim?

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Hükümet olarak her zaman söz almak hakkım var ona istinaden. Usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Bu önerge işleme konmamıştır, onun dışında olmak kaydıyla usul hakkında müsaade ediyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; Yüce Meclisin görüşüne, kararına şüphesiz ki saygılıyız ve ben bu Meclisin bir üyesi olarak daima kendimi saygılı olmakla yükümlü hissetmişimdir. Ancak, yüksek müsaadenizle Sayın Başkanlığın tutumuna değinmek istiyorum. Üç önerge verilmiştir Yüce Meclise. Başkanlık Divanı birbiriyle ilişkili olan bu önergeleri ilişki sırasına göre dikkate alma-

dan, bir sayılı cetvelde değişiklik yapılmasını öngören önergeyi ilk kez birinci madde ile oylamış ve Yüce Meclisinizce reddedilmiştir. O madde şimdi görüşmeye konulmayan kısım ile, müşavirliklerle ilgili idi. Bunlar kabul edildikten veya reddedildikten sonra Yüce Meclisin huzuruna getirilmesi gereken bir hususdur.

Arkadaşlarımız, müşavirliklerin ihdasını istiyorlar Yüce Meclisten. Eğer Yüce Meclis müşavirliklerin ihdasına karar vermiş olsaydı, o zaman bir sayılı cetvelde değişiklik yapılacaktı. Daha Yüce Meclis müşavirlikler konusunda kanaatini, görüşünü açıklamadan Sayın Başkan o önergeyi okuttu ve reddettirdi; bu bir.

İkincisi; dün Sayın Başkan, «Tüzükte hüküm bulunmadığı için sormuyorum» dedi. Her şey Tüzükte yazılmaz, ama şu Yüce Meclisin teamülü vardır, sorulur. Hükümete ve komisyona «katılıyor musunuz, katılmıyor musunuz» diye sorulur. Arkadaşlarımız da buradan Sayın Başkanı ikaz ettiler, teamüle uyalım diye. Niçin bu teamülü bu kanun görüşülürken Sayın Başkan yerine getirmedi ve uygulamadı?

Tekrar arz ediyorum: Bir sayılı cetveldeki değişiklik ancak şimdi görüşülmekte olan önergenin kabul edilmesinden sonra gündeme gelecekti. Kabul edilmeyen bir hususu nasıl gündeme getiririz?

Takdirlerinize arz ediyorum ve gereğinin Yüce Meclisce takdir edileceğine de inanıyorum.

Saygılarımla. (Alkışlar).

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN — Usul hakkında, buyurun.

Siz Usulün lehinde mi konuşacaksınız aleyhinde mi?.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Önergenin aleyhinde konuşacağım.

BAŞKAN — Önergenin aleyhinde, yani usul konusunda konuşacaksınız?..

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Evet.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Sayın Başkan, önergeyi reddettirdiniz, artık lehinde, aleyhinde konuşulmazki.

BAŞKAN — Usul hakkında konuşacak.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Usul hakkında konuşacağım, önergenin bu bakımdan aleyhinde oluyor.

Efendim, dün burada müşavirlik ihdası gerekip, gerekmediği mevzuu konuşuldu. Buraya çıktım ve yüksek huzurunuzda müşavirliğin Adalet Bakanlığı bünyesinde mevzubahis olamayacağını kısaca arz ettim. Eğer, icap ederse eskiden mevcut olan bu müessesenin neden kaldırıldığını, bir marangozun, bir sanat okulu mezununun Yargıtay Başkanı derecesinde maaş almak suretiyle nasıl o müesseseye getirildiğini; daha bazı şahısların (yüksek huzurunuzda söylemek istemiyorum) oraya nasıl getirildiğini ve bunların suiistimale vesile olduğunu arz ettim; ama isim söylemedim, misal vermedim.

Şimdi, bu şu demektir: Bu müessesenin bünyesinde müşavirlik mevzubahis olamaz. Diğer bakanlıklarda olabilir, Millî Savunma Bakanlığında olamaz, Adalet Bakanlığında olamaz. Sebebi; bunlar Anayasanın önem verdiği iki ayrı kuruluştur. Bunların zaten bünyesinde mevcut olanlar özel kanunlarıyla yüksek hâkim sınıfında ve bir nevi imtiyazı olan şahsiyetlerdir. Bunların yanına birisini getireceksiniz, müşavir diye ve o müşavir bunlara emri kumanda edecek!..

Başka bir misal daha arz edeyim; dün söylemedim: Bu müşavirlikler daha evvel ihdas edildiği zaman, bir bakanla müsteşarın arasının açılmasına da sebep oldu ve Bakanla müsteşar...

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Sayın Başkan, işleme konmamış bir önerge için benim Bakanlığımın iç işleri niye burada açıklanıyor?

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Devamla) — Bakanlığın iç işi değil efendim.

BAŞKAN — Sayın konuşması usul dışına çıkmayınız lütfen efendim.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Devamla) — Usul dışına çıkmıyorum efendim, usul hakkında arz ediyorum.

Konu, kavgalara sebep olmuştur ve Bakanlığın da iç işi değildir bu. Matbuata aksetmiş, her şeye aksetmiş bir meseledir bu. Hatta o zaman Yüce Meclise dahi aksetmiş bir meseledir.

Binaenaleyh, bunları ben burada daha tafsilatlı arz edebilirim. Bu müesseseye müşavirlik getirile-

mez. Usul hakkında bunu arz etmek istiyorum. Müşavirlik müessesesi getirilemez ve zaten önerge de reddedilmiştir, mesele kapanmıştır.

Arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Coşkunoğlu.

HASAN PERTEV AŞÇIOĞLU (Zonguldak) — Bir hususu sorabilir miyim efendim?

BAŞKAN — Soru sorma işlemi bitti efendim.

HASAN PERTEV AŞÇIOĞLU (Zonguldak) — Usul hakkında...

BAŞKAN — Özür dilerim, usul hakkında soru sorulamaz, ama usul hakkında söz istiyorsanız veririm efendim.

HASAN PERTEV AŞÇIOĞLU (Zonguldak) — Usul hakkında değil efendim, görüşülmekte olan kanun hakkında efendim.

BAŞKAN — Efendim, müsaadenizle tekrarlamak mecburiyetini duyuyorum. Maddeler üzerindeki esas yöntemimiz şu : Önce madde üzerinde lehinde ve aleyhinde olmak üzere görüşme yapıyoruz, ondan sonra sorular varsa onlar soruluyor, daha sonra da önergelere geçiyoruz; bu aşamada soru sorma yok efendim.

HASAN PERTEV AŞÇIOĞLU (Zonguldak) — Sayın Başkan, Adalet Bakanlığını ilgilendiren bir kanun görüşülürken, orada Adalet Komisyonunun oturması gerekmez miydi? Niçin Anayasa Komisyonu oturuyor orada?

BAŞKAN — Hayır efendim, bu Anayasa Komisyonunun sahip olduğu bir tasarıdır.

HASAN PERTEV AŞÇIOĞLU (Zonguldak) — Adalet Bakanlığının teşkilatıyla ilgili bir kanun görüşülüyor; Adalet Komisyonunun orada oturması gerekir.

BAŞKAN — Efendim, böyle çok genel hükümlerle bunlar tayin edilemez. Esas komisyonun yeridir burası. Esas komisyon burada Anayasa Komisyonudur.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Esas komisyon, Anayasa Komisyonudur efendim.

HASAN PERTEV AŞÇIOĞLU (Zonguldak) — Esas Komisyon, Adalet Komisyonudur.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Hayır efendim. Anayasaya bakınız efendim.

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan, ellerindeki raporu okusunlar lütfen.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Evet, raporda var.

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, esas komisyon olarak Anayasa Komisyonunu görevlendirmişlerdir ve bu iş orada bitmiştir. Esas komisyon da yerini almıştır.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Anayasada da hüküm var, gerekçemizde de yazılı efendim.

BAŞKAN — Efendim usul hakkındaki bu çeşitli konuşmalardan sonra maddeyi oylarınıza sunacağım, takdir Yüce Meclisindir.

14 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15 inci maddeyi okutuyorum :

Teftiş Kurulu Başkanlığı

MADDE 15. — Teftiş Kurulu Başkanlığı, Bakanın emri veya onayı üzerine Bakan adına aşağıdaki görevleri yapar :

a) Adlî ve İdarî yargı hâkim ve savcılarının görevlerini kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (Hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetlemek, hâkim ve savcıların görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve faaliyetlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırmak ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma yapmak,

b) Soruşturma izni verilen veya müfettiş vasıtasıyla incelenmesi Bakan tarafından istenen işlerde, denetim ve soruşturma sırasında öğrenilen soruşturmayı gerektirir nitelikteki konularda, özel kanunların verdiği yetkiye dayanarak soruşturma yapmak,

c) Cumhuriyet savcılıkları ile adlî ve idarî mahkemelerin ve adalet komisyonlarının kalem işlerini, icra ve iflas dairelerini, noterlik dairelerini, geçici yetkili noter yardımcılarını, ceza ve tevkif evleri ile ıslah kurumlarını ve iş yurtlarını, 2253 sayılı Çocuk Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun uyarınca kurulmuş bulunan kurum ve müesseseleri, ticaret sicili memurluklarını, icra tetkik mercii kalemlerini, mahkeme veznelerini, suç eşyası emanet, tereke, izalei şuyu satışı, ayniyat ve levazım memurluklarını, PTT ve daire mutemetliklerini, Bakan tarafından gösterilecek lüzum üzerine merkez kuruluşu içerisindeki birimleri ve Bakanlığa bağlı diğer üniteleri denetlemek ve işlemlerini incelemek,

ç) Adlî Tıp Kurumu, buna bağlı kuruluşlar, adlî tabiplikler ile Türkiye Barolar Birliği, barolar, Tür-

kiye Noterler Birliği ve noter odalarını denetlemek ve işlemlerini incelemek ve soruşturma yapmak,

d) Görev alanına giren konularda, uygulamalarla ortaya çıkan mevzuat yetersizliği ve aksaklıklar ile ilgili hususlarda gerekli inceleme ve araştırmaları yaparak alınması gerekli kanunî ve idarî tedbirler konusunda Bakanlığa ayrıntılı ve müşahhas tekliflerde bulunmak,

e) Bakanlık birimleri ile diğer bakanlıkların ve kamu kuruluşlarının soruları hakkında görev alanına giren konularda görüş bildirmek ve gerektiğinde bu konulardaki toplantılara katılmak,

f) Kanun, tüzük ve yönetmeliklerde gösterilen veya Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Teftiş Kurulu ve müfettişlerin görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usulleri tüzükle düzenlenir.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, özür dilerim, İçtüzüğün 86 ncı maddesine göre geçmiş maddelerde ve gerekirse gelecek maddelerde de harf sıralaması yapmak üzere Komisyona tevdiini rica edeceğim.

BAŞKAN — Sayın Komisyon Başkanı, İçtüzüğün 86 ncı maddesine göre işlem yapacağımız için bu talebinizi her maddede tekrarlamasanız da olur; maddelerin hepsi üzerinde İçtüzüğün 86 ncı maddesine göre işlem yapılacaktır.

Teşekkür ederim.

15 inci madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

15 inci maddeyi oylarınıa sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16 ncı maddeyi okutuyorum :

Araştırma, Geliştirme, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

MADDE 16. — Araştırma, Geliştirme, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının görevleri şunlardır :

a) Bakanlığa hükümet programı, kalkınma planları, yıllık programlar, Bakanlar Kurulu Kararları ve millî güvenlik siyaseti çerçevesinde verilen emir ve görevlerin yerine getirilmesi için çalışma esaslarını tespit etmek, bu esaslara uygun olarak Bakanlığın anahizmet politikasının ve planlarının hazırlanmasına yardımcı olmak,

b) Uzun vadeli planlarla, kalkınma planlarında ve yıllık programlarda öncelikle yer alması gerekli görülen hizmet ve tedbirlerin ve bunlarla ilgili temel politikaların ilmî araştırma esaslarına göre tespitini sağlamak, Bakanın onayını aldıktan sonra Devlet Planlama Teşkilatına göndermek,

c) Bakanlık yıllık çalışma programlarını diğer hizmet birimlerinin tekliflerini alarak hazırlamak,

ç) Kalkınma plan ve programları ile Bakanlık yıllık çalışma ve uygulama programlarının uygulamaları sırasında, Bakanlık kuruluşlarında ortaya çıkan ve çözümlenmesi gereken güçlükleri, aksaklıkları ve tıkanıklıkları Bakanlık veya bakanlıklararası seviyede giderici tedbirleri tespit ederek makama sunmak, organizasyon ve metot hizmetlerini yürütmek,

d) Plan ve koordinasyon konularında verilecek benzeri görevleri yapmak,

e) Bakan tarafından verilen konularda araştırma ve inceleme yapmak ve diğer hizmetleri yürütmek.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

16 ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17 nci maddeye geçmeden önce yeni bir madde eklenmesini isteyen bir önerge var.

RECEP ERCÜMENT KONUKMAN (İstanbul) — Önergeyi geri alıyoruz efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Önerge geri alındığı için 17 nci maddeyi okutuyorum :

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Yardımcı Birimler

Yardımcı Birimler

MADDE 17. — Adalet Bakanlığı merkez kuruluşundaki yardımcı birimler şunlardır :

a) Personel Genel Müdürlüğü,
b) Komptrolörlük Dairesi Başkanlığı,
c) Eğitim Dairesi Başkanlığı,
ç) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,
d) Genel Sekreterlik,
e) Savunma Sekreterliği,
f) Özel Kalem Müdürlüğü.

BAŞKAN — 17 nci madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

17 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18 inci maddeyi okutuyorum :

Personel Genel Müdürlüğü

MADDE 18. — Personel Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır :

a) Uygulamalarla ortaya çıkan mevzuat yetersizliği ve aksaklıklar ile ilgili konularda gerekli inceleme ve araştırmaları yaparak alınması gereken ka-

nunî ve idarî tedbirler konusunda Bakanlığa ayrıntılı ve müşahhas tekliflerde bulunmak,

b) Görev alanlarına giren konularda tüzük tasarıları ile yönetmelikleri hazırlamak ve takip etmek,

c) Yargı yetkisinin kullanılma alanına girmeyen konularda görüş bildirmek ve genelge düzenlemek,

ç) Bakanlık birimleri ile diğer bakanlıkların ve kamu kuruluşlarının soruları hakkında görüş bildirmek ve gerektiğinde bu konulardaki toplantılara katılmak,

d) Yasama organının isteği üzerine, kanun tasarı ve teklifleri dışında kalan konular hakkında yazılı ve sözlü görüş bildirmek,

e) Bakanlık aleyhine açılan idarî davalarla ilgili işlemleri düzenlemek ve izlemek,

f) Adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarının atama ve nakillerine ilişkin taleplerini, sicillerini ve tespit edilmiş sair hallerini, hizmetin icap ve ihtiyaçları ile birlikte inceleyerek kanuna, atama ve nakil yönetmeliğine uygun olarak hazırlayacağı taslağı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna sunmak,

g) Adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarının; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun doğrudan görevine giren özlük işleri konularında ön çalışmalar yapmak, bunların dışında kalan özlük işleri ile Bakanlığa bağlı diğer personelin özlük işlerini yürütmek,

ğ) Gecikmesinde mahzur bulunan hallerde, hizmetin aksamaması için kadro durumu müsait olan bir yargı çevresindeki hâkim ve savcının ihtiyaç duyulan yerlerde görev yapmak üzere geçici olarak yetkili kılınmasına ilişkin işlemleri yürütmek,

h) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun büro işlemlerini yürütmek,

ı) Adlî ve idarî yargı teşkilatının mevzuat hükümleri dairesinde kuruluş ve işleyişini düzenlemek,

i) Kanunlarda gösterilen ve Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

BAŞKAN — 18 inci madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan, soru sormak istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun.

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan, maddenin (ğ) fıkrası, «Gecikmesinde mahzur bulunan hallerde, hizmetin aksamaması için kadro durumu müsait olan bir yargı çevresindeki hâkim ve savcının ihtiyaç duyulan yerlerde görev yapmak üzere geçici olarak yetkili kılınmasına ilişkin işlemleri yürütmek» diyor. Fıkradaki bu geçici olarak görevlendirme işlemi kanuna göre sadece Adalet Bakanına aittir. Personel dairesine bu yetki veriliyor mu?

Bu konuda lütfen Bakan açıklama yapsın.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Efendim yetkilendirme Bakana ait bir yetkidir, bizatihî Bakan yetki verir. Ancak yetkilendirmeden önce yapılması gereken bazı işlemler vardır. Personel Genel Müdürlüğü bu işlemleri yapar ve Bakanın onayına sunar. Buradaki işlemler o işlemlerdir efendim, hazırlık işlemleridir.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Başka soru var mı? Yok.

Bu maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19 uncu maddeyi okutuyorum :

Komptrolörlük Dairesi Başkanlığı

MADDE 19. — Komptrolörlük Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

a) Hizmet ve faaliyetlerin ekonomik ve etkin bir şekilde yerine getirilmesi için insan, para ve malzeme gibi mevcut kaynakların en uygun ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak üzere Bakanlık bütçesini plan ve program esaslarına göre hazırlamak ve uygulanmasını izlemek,

b) (a) bendinde öngörülen görevleri yerine getirmek için gerekli istatistikleri toplamak ve değerlendirmek,

c) Bütçe ve malî işler ile ilgili olarak Bakanlıkça verilecek diğer hizmetleri yürütmek.

BAŞKAN — 19 uncu madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20 nci maddeyi okutuyorum :

Eğitim Dairesi Başkanlığı

MADDE 20. — Eğitim Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

a) Bakanlık merkez ve taşra teşkilatının eğitim planını hazırlamak, yayınlamak ve uygulanmasını takip etmek,

b) Bakanlık teşkilatı ile ilgili hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve uygulamak,

c) Bakanlık merkez ve taşra teşkilatının kitaplık hizmetlerini görmek ve yayın hizmetlerini yürütmek,

ç) Eğitim kurum ve tesisleriyle adalet meslek okulları ile ilgili işleri yapmak,

d) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

BAŞKAN — 20 nci madde üzerinde söz almak isteyen sayın üye?.. Yok.

20 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21 inci maddeyi okutuyorum :

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

MADDE 21. — Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

a) Bakanlık için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek,

b) İhtiyaç duyulan bina ve arazinin kiralanma, satın alma işlemlerini yürütmek,

c) Temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve taşıma hizmetlerini yapmak,

ç) Sosyal tesislerin kurulması ve yönetimiyle ilgili hizmetleri düzenlemek ve yürütmek,

d) Bakanlık personelinin ve ailelerinin sağlık hizmetlerinden yararlanmalarını sağlamak,

e) Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

BAŞKAN — 21 inci madde üzerinde söz almak isteyen sayın üye?.. Yok.

21 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22 nci maddeyi okutuyorum :

Genel Sekreterlik

MADDE 22. — Genel Sekreterliğin görevleri şunlardır :

a) Bakanlığa gelen yazı ve mesajlardan gerekenleri Bakan veya Müsteşara sunmak,

b) Bakan ve Müsteşarın direktif ve emirlerini ilgililere duyurmak ve işlemlerini takip etmek,

c) Süreli evrakın zamanında işleme konulmasını sağlamak,

ç) Bakan ve Müsteşara imzalatılması gerekli evrakın zamanında ve yazı işleri talimatına uygun olarak sunulmasını sağlamak,

d) Bakanlığı ilgilendiren toplantı, brifing ve görüşmeleri düzenlemek, bunlara ait önemli not ve zabıtları tutmak ve yaymak,

e) Genel evrak, arşiv ve haber merkezinin hizmet ve faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek,

f) Basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetleri planlamak, usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak,

g) Bakanlığın iç ve dış protokol hizmetlerini mevcut direktif ve emirlere göre yürütmek,

ğ) Bakanlığın tarihçesini hazırlamak, yıllık çalışma programının yürütülmesini takip etmek,

h) Bakan ve Müsteşarca verilen benzeri görevleri yapmak.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

22 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23 üncü maddeyi okutuyorum:

Savunma Sekreterliği

MADDE 23. — Savunma Sekreterliği, özel Kanununda ve diğer kanunlarda gösterilen görevleri yerine getirir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24 üncü maddeyi okutuyorum:

Özel Kalem Müdürlüğü

MADDE 24. — Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri şunlardır :

a) Bakanın resmî ve özel yazışmalarını yürütmek,

b) Bakanın her türlü protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek,

c) Bakanın ziyaret, davet, karşılama ve uğurlama, ağırlama, millî ve dinî bayramlarla ilgili hizmetlerini düzenlemek, yürütmek ve diğer kuruluşlarla koordine etmek,

ç) Bakanca verilecek diğer görevleri yapmak.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

25 inci maddeyi okutuyorum:

ÜÇÜNCÜ KISIM

Taşra Teşkilatı ve Bağlı Kuruluş

Taşra Teşkilatı

MADDE 25. — Bakanlık özel kanunlara uygun olarak taşra teşkilatı kurmaya yetkilidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

26 ncı maddeyi okutuyorum:

Bağlı Kuruluş

MADDE 26. — 14.4.1982 tarih ve 2659 sayılı Kanunla kurulan Adlî Tıp Kurumu Bakanlığın bağlı kuruluşudur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

27 nci maddeyi okutuyorum:

DÖRDÜNCÜ KISIM
Sorumluluk ve Yetkiler

Yöneticilerin sorumlulukları

MADDE 27. — Bakanlığın merkez kuruluşu ve taşra kuruluşlarının her kademedeki yöneticileri, yapmakla yükümlü bulundukları hizmet veya görevleri, Bakanlık emir ve direktifleri yönünden mevzuata, plan ve programlara uygun olarak düzenlemek ve yürütmekten bir üst yönetici kademeye karşı sorumludur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

28 inci maddeyi okutuyorum:

Koordinasyon ve işbirliği konusunda Bakanlığın görev, yetki ve sorumluluğu

MADDE 28. — Bakanlık, anahizmet ve görevleriyle ilgili konularda diğer bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının uyacakları esasları yürürlükteki mevzuata uygun olarak belirlemekle, kaynak israfını önleyecek ve koordinasyonu sağlayacak tedbirleri almakla görevli ve yetkilidir.

Bakanlık, diğer bakanlıkların hizmet alanına giren konulara ilişkin faaliyetlerinde, Başbakanlıkça belirlenen esaslar çerçevesinde ilgili bakanlıklara danışmak ve gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

BAŞKAN — 28 inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29 uncu maddeyi okutuyorum:

Mahallî idarelerde koordinasyon sorumluluğu

MADDE 29. — Bakanlık, hizmet alanına giren konularda mahallî idarelerle koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Sayın Başkan, sanıyorum Başlık yanlış olmuş, «Mahallî İdarelerle» olması gerekir. Müsaade eder misiniz esas metne bakılsın.

BAŞKAN — Onu da 86 ncı maddeye göre düzeltiriz.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Evet düzeltilsin efendim.

BAŞKAN — Madde başlığını «Mahallî İdarelerle Koordinasyon Sorumluluğu» diye tekrar okuyun.

Mahallî İdarelerle Koordinasyon Sorumluluğu

Madde 29. — Bakanlık, hizmet alanına giren konularda mahallî idarelerle koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

30 uncu maddeyi okutuyorum:

Bakanlığın düzenleme görev ve yetkisi

MADDE 30. — Bakanlık, kanunla yerine getirmekle yükümlü olduğu hizmetleri tüzük, yönetmelik, tebliğ, genelge ve diğer idarî metinlerle düzenlemekle görevli ve yetkilidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31 inci maddeyi okutuyorum:

Yetki Devri

MADDE 31. — Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık ve kuruluş yöneticileri, sınırlarını açıkça belirlemek şartıyla yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilir. Anayasa ve Kanunlarda bakan ve müsteşar tarafından münhasıran kullanılması öngörülen yetkiler devredilemez. Yetki devri, yetki devreden amirin sorumluluğunu kaldırmaz.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

32 nci maddeyi okutuyorum.

BEŞİNCİ KISIM
Çeşitli Hükümler

Kadrolar

MADDE 32. — Hâkimlik ve savcılık mesleğinde bulunanlara ait kadrolar hariç olmak üzere, kadroların tespit, ihdas, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar, Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre düzenlenir.

Hâkimlik ve savcılık mesleğinde bulunanların kadroları ile bu kadrolara ilişkin bütün hususlar özel kanununda düzenlenir.

BAŞKAN — 32 nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

33 üncü maddeyi okutuyorum:

Atama

MADDE 33. — 23.4.1981 gün ve 2451 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan memurların atanmaları Bakan tarafından yapılır. Ancak Bakan bu yetkisini gerekli gördüğü alt kademelere devredebilir.

Bakanlık bağlı kuruluşunun kuruluş kanunundaki atamaya ilişkin hükümler saklıdır.

BAŞKAN — 33 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oyalrınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

34 üncü maddeyi okutuyorum:

Komisyon kurma yetkisi

MADDE 34. — Bakanlık, temel kanunlar üzerinde çalışmalar yapmak üzere uzman personelden oluşan komisyonlar kurmaya yetkilidir.

Bu komisyonların çalışma usulleri ile uzman personele ödenecek huzur ücretleri ve huzur hakları Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikte düzenlenir. Ancak, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri saklı kalmak şartı ile huzur ücreti (60), huzur hakkı ise (30) gösterge rakamının, Bütçe Kanunlarında Devlet Memurları için tespit edilen katsayı ile çarpılması sonucu bulunacak miktarı geçemez.

BAŞKAN — 34 üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

35 inci maddeyi okutuyorum:

Cetvellerde değişiklik

MADDE 35. — 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununa ekli (1) ve (2) sayılı cetvellerin «Birinci Sınıfa ayrılmış» bölümlerine, «Araştırma, Geliştirme, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı ve Üyeliği» görev unvanları eklenmiştir.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde söz isteyen sayın üye?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

36 ncı maddeyi okutuyorum:

Kontrolörler,

MADDE 36. — Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünde, ceza infaz ve ıslah kurumları işyurtlarındaki döner sermaye işletmelerinin malî denetimleriyle görevlendirilmek üzere kontrolör istihdam edilebilir.

Kontrolörlerin atama ve çalışma usul ve esasları yönetmelikte gösterilir.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde söz isteyen sayın üye?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

37 nci maddeyi okutuyorum:

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 37. — 22 Mayıs 1327 tarihli Adliye ve Mezahip Nezareti Nizamnamesi Dahilisi, 11 Haziran 1329 tarihli Hükkâm ve Memurini Adliye İntihap Nizamnamesi, 17 Teşrinisani 1336 tarihli Memurini Adliye Hakkında Tahkikata Ait Nizamname ve 16 Kânunuevvel 1331 tarihli Adliye Nezareti Heyeti Teftişiye Nizamnamesi ile 4358 sayılı Ceza Tevkifevleri Umum Müdürlüğünün Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunun 1, 2 ve 3 üncü maddeleri ile diğer kanunların bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, maddenin ilk satırındaki «Nizamnamesi Dahilisi» ibaresi «Nizamnamei Dahilisi» olacak efendim. yanlış yazılmış.

BAŞKAN — Peki efendim.

37 nci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

RIFAT BAYAZIT (Kahramanmaraş) — Bir şey soracağım, tarihi 22 mi 27 mi?...

BAŞKAN — Efendim, onu 86'ya göre düzenleriz.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Sayın Başkan, bir hususa daha müsaade eder misiniz?...

BAŞKAN — Buyurun efendim.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — «Diğer kanunların bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır» deniliyor, «Bu Kanuna aykırı hükümleri yü-

rürlükten kaldırılmıştır» şeklinde olması gerekir; kararname yok artık, kanun var.

BAŞKAN — «Yürürlükten kaldırılan hükümler» değil, matlabın değiştirilmesini istiyorsunuz.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Hayır efendim. 34 üncü maddenin sonunda şöyle bir ifade var : «Diğer kanunların bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır» diye geçiyor; kanun hükmünde kararname, kanuna dönüştüğü için, «Bu Kanun hükmüne aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır» ibaresi geçmesi gerekir. 86 ncı maddeye göre düzeltilirse uygun olur.

BAŞKAN — Maddenin bu kısmını o şekilde değiştiriyoruz. Bu değişik şekliyle maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Geçici 1 inci maddeyi okutuyorum :

GEÇİCİ HÜKÜMLER

GEÇİCİ MADDE 1. — Bakanlığın teşkilat ve kuruluşu, bu Kanun esaslarına göre yeniden düzenleninceye ve bu düzenleme gereğince genel hükümlere göre yeni kadrolar tespit ve ihdas edilinceye kadar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte uygulanmakta olan mevcut kadroların kullanılmasına devam olunur.

BAŞKAN — Geçici 1 inci madde üzerinde söz isteyen?...

FATMA REZAN ŞAHİNKAYA (Ankara) — «Kanun Hükmünde Kararname» yerine «Kanun» denmiş.

BAŞKAN — Sayın Komisyon Başkanı, bu hususa ne diyorsunuz efendim?.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Efendim, gerekçemizde kanun hükmündeki kararnamelerin kanun olarak değiştirilmesini prensip olarak kabul etmiş idik; bazı maddelerde yanlışlık oluyor, bu kabul edilmişti zaten.

BAŞKAN — Daha önce kabul edildi.

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Efendim yanlışlık yok, arkadaşımız 38 inci sayfadan okuyor, 39 uncu sayfada bu var zaten, aslı o.

BAŞKAN — Hayır o düzeltilmiş zaten.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — 39 uncu sayfada geçici madde, aynen Sayın Başkanın dediği gibi, kanun hükmündeki kararname tabiri olmadan kanun şeklinde düzenlenmiştir. Hanımefendi arkadaşımız yanlış yerden okumuş.

FATMA REZAN ŞAHİNKAYA (Ankara) — Hayır, orası yanlış yerden okudu, kâtip yanlış yerden okudu.

BAŞKAN — Efendim madde doğru okunmuştur, doğru dinlenmiştir.

Maddeyi bu okunan şekli ile oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici madde 2'yi okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanun ile yapılan yeni düzenleme nedeniyle kadro ve görev unvanları değişmeyenler yeni kadrolarına atanmış sayılırlar.

Kadro ve görev unvanları değişenler veya kaldırılanlar, yeni bir kadroya atanıncaya kadar, durumlarına uygun işlerle görevlendirilirler ve eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü hakları, yeni görevlerinde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur.

BAŞKAN — Geçici 2 nci madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Bu maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici madde 3'ü okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun uygulanmasını göstermek üzere hazırlanacak tüzük ve yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut tüzük ve yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Madde Kabul edilmiştir.

Geçici madde 4'ü okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 4. — Bakanlık taşra teşkilatı, bu Kanunun 26 ncı maddesinde belirlenen esaslara göre yeniden düzenleninceye kadar görev ve hizmetler mevcut taşra teşkilatı tarafından yürütülmeye devam olunur.

Bakanlık taşra teşkilatını ve kadrolarını en geç sekiz ay içinde bu Kanuna uygun hale getirir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?...

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Sayın Başkan, metindeki 26 ncı maddenin 25 inci olarak geçmesi gerekir.

BAŞKAN — Evet, bu madde numarası değişmişti, 26'yı 25 yapacağız, onu bir redaksiyon hatası olarak düzeltiyorum.

Bu düzeltilmiş şekliyle madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Bu maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici madde 5'i okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu Kanuna göre yeniden düzenleme yapılıncaya kadar Bakanlık Merkez Teşkilatında değişen ya da yeniden kurulan birimlere verilen görevler daha önce bu görevleri yapmakta olan birimler tarafından yapılmaya devam edilir.

Bakanlık, teşkilatını ve kadrolarını en geç sekiz ay içinde bu Kanuna uygun hale getirir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Madde Kabul edilmiştir.

Geçici madde 6'yı okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 6. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, Adalet Bakanlığında istihdam edilen bağlı ve ilgili kuruluş personeli ilgili oldukları kurumlara en geç bir yıl içerisinde iade edilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Madde Kabul edilmiştir.

Geçici madde 7'yi okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 7. — 17.6.1982 Tarihli ve 2680 Sayılı Kanun ile bu Kanunun 4 üncü maddesini değiştiren 2.12.1983 Tarihli ve 2967 Sayılı Kanunla verilen kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi, Adalet Bakanlığı Teşkilatı için bu kanunlarla verilen süre bitimine kadar geçerlidir.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler... Bu madde de kabul edilmiştir.

Yürürlük maddesine geçmeden, Sayın Komisyon 2 nci maddeyi hazırladıysanız oya sunmak istiyorum.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, 2 nci madde zaten yalnız harflerin sıralanmasıyla ilgili bir hususta; oylanmamıştı. 86 ncı maddeye göre, diğer maddelere uygun olarak Başkanlıkça harflerle ilgili redaksiyonun yapılmasını ve 2 nci maddenin oylanmasını istiyorum efendim.

BAŞKAN — Şimdi 86 ncı maddemize göre bu işlemin Başkanlıkça yapılmasını mı öneriyorsunuz?.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Evet efendim. Zaten Anayasa belirlemiş efendim. Tetkik ettim, Anayasaya göre ayarlamak lazım.

BAŞKAN — Peki efendim.

Efendim, 86 ncı maddeye göre işlemi şu şekilde yapacağız : Burada (ç, ğ, i) harflerini kullanmak suretiyle bir düzenleme yapılacaktır.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Efendim (i) harfini değil (ı) harfini kaldıracağız. Anayasamız (i) harfinin kullanılmasını kabul ediyor, (ı) harfinin kullanılmasını kabul etmiyor.

BAŞKAN — Evet efendim (ı) harfini kaldıracağız ve ona göre düzenleyeceğiz.

Bu değişiklikle 2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... 2 nci madde kabul edilmiştir.

Bahsettiğimiz diğer redaksiyon konuları da bu yönteme göre, 86 ncı maddemize göre, işlem görecektir; bilgilerinize sunulur.

Yürürlük maddesini okutuyorum :

Yürürlük

MADDE 38. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Madde Kabul edilmiştir.

Yürütme maddesini okutuyorum :

Yürütme

MADDE 39. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde söz isteyen sayın üye?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Madde Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylamadan evvel, tümü üzerinde lehte ve aleyhte söz isteyenlere söz vereceğim.

Söz isteyen sayın üye?...

RIFAT BAYAZIT (Kahramanmaraş) — Lehinde söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Bayazıt.

RIFAT BAYAZIT — Muhterem arkadaşlar, 1327 tarihinden beri yürürlükte bulunan, Osmanlı İmparatorluğu devrinden kalma bir kanunu (bazı ekler getirilmişti. Adliye Teşkilat Kanunu üzerine) çıkartmak şerefi Sayın Adalet Bakanına nail oldu, bundan dolayı kendisini tebrik ederim.

Bu Kanunun hazırlanmasında yetki kanunu Mecliste müzakere edilirken, bunun mücadelesi çok olmuştur. Bilhassa müşavirlikler konusunda o günün Sayın Ulusu Hükümeti bunda çok titiz davranmıştı;

yetki kanunundan da müşavirlikler çıkarılmıştı daha önce ve buna sadık kalınacağı o günün Devlet Bakanı İlhan Öztrak tarafından vaat edilmişti. Sayın Özal Hükümetinin de buna sadakat göstererek müşavirlikleri kanun tasarısında göstermemek suretiyle tasarıyı Yüksek Meclise getirdiğinden dolayı Sayın Özal Hükümetine de sonsuz şükranlarımı sunarım.

Tasarı, gerek Adalet Komisyonunda, gerek Anayasa Komisyonunda görüşülürken bazı teknik hatalar vardı, bunların da kıymetli Bakanın irşatlarıyla, bize iştirakleriyle Adalet Bakanlığına layık bir şekilde redaksiyonu yapıldı, bazı ufak tefek değişiklikler yapıldı. Kanun reylerinizle çıkmıştır, gerek Hükümeti ve gerekse Adalet Bakanlığı ve camiasını tebrik eder, hepinize saygı ve sevgilerimi sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bayazıt.

Tasarının tümü üzerinde başka söz isteyen?.. Yok.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır. Hayırlı olsun. (Alkışlar)

ADALT BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Sayın Başkan, söz rica edebilir miyim?

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

Teşekkür için Sayın Bakanımıza söz veriyorum.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin çok değerli üyeleri; Yüce Meclisimiz bugün tarihî bir görev ifa etmiştir. Adalet Bakanı olarak şükranlarımı arz ediyorum. Biraz evvel konuşan Sayın Bayazıt her ne kadar bu Kanunu benim çıkardığımı ifade etmişler ise de bendeniz bir üyeyim, bir bakanım, kanun çıkarmak benim ne haddime; kanunu Yüce Meclis çıkarır, bir iltifat olarak bunu kabul ediyorum, sağ olsunlar. (Alkışlar)

Gerçekten, 1911 yılında ve bir iddiaya göre de 1905 yılında yürürlüğe konulmuş bir nizamnameyle Adalet Bakanlığı bugüne kadar yönetilmekteydi. Şimdiye kadar yasası çıkmamıştı, yasayı çıkarma şerefi Yüce Meclisimize ait olmuştur.

Kanun görüşülürken gerek usul bakımından olsun, gerek görüşleriniz açısından olsun bazı tartışmalar oldu. Bunlar olacaktır, olağandır, bu çatı altında her şey olur; ama önemli olan iyi bir eserin meydana çıkarılmasıdır, ki iyi bir şekilde çıktığına da şahsen inanıyorum.

Müşavirlikler konusunda tartışmalarımız oldu, bunlar da bu açıdan lütfen değerlendirilsin. Sadece şunu söyleyelim : Hiçbir zaman suimisal emsal olamaz; önemli olan iyi niyetle uygulamadır, memleketin, mesleğin âlî menfaatlerini her şeyin üstünde tutmaktır ve iyi hizmet vermektir.

Emeklerinizden, gayretlerinizden dolayı Yüce Heyetinize ve Sayın Başkanlığa tekrar teşekkürlerimi ve saygılarımı arz ediyorum efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, ben de iki kelime söylemek için söz rica ediyorum.

BAŞKAN — Yerinizden lütfediniz efendim. Şimdi usul olarak kürsüden olmuyor efendim, yerinizden olursa müsaade ediyorum efendim.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI KÂMİL TUĞRUL COŞKUNOĞLU (Ankara) — Olur efendim.

Bu müşavirlikler mevzuunda Sayın Bakan bir kelime söylediler onu arz etmek istiyorum.

«Suimisal misal olmaz» kaidesi burada cari değildir. Suimisal misal olmazdan kasıt, şayet başka bir yerde, başka bir müessesede suimisal var ise, biz burada onu misal almış isek, falan bakanlıkta şöyle oluyor, falan bakanlıkta böyle oluyor, binaenaleyh müşavirlikler için burada da bu olabilir deseydik, suimisal misal olacaktı, doğru, ama suimisal burada bizatihi Bakanlığın kendisinde oldu.

Bunu arz etmek istiyorum ve Sayın Rıfat Bayazıt'a ve Sayın Bakana da yardımlarından dolayı ve kanunun çıkmasında gösterdikleri geniş görüşten dolayı ben de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Komisyon Başkanı. Bu konu da böylece tamamlanmış oldu.

ALİ BABAOĞLU (Nevşehir) — Sayın Başkan, Meclisimizin çalışması hakkında kısa bir söz istiyorum; eğer Başkanlıkça söz verilirse.

BAŞKAN — Hayır efendim, böyle bir usul yok.

ALİ BABAOĞLU (Nevşehir) — Meclisimizin çalışması hakkında usul hakkında kısa bir söz istiyorum.

BAŞKAN — Müzakereler bitti efendim, artık böyle bir usulümüz yok efendim.

ALİ BABAOĞLU (Nevşehir) — Efendim, kanunla ilgili değil, Meclisimizin çalışması hakkında kısa bir söz istiyorum, usul hakkında.

BAŞKAN — Efendim, müsadenizle bu zamanı size başka bir gün tanıyalım. Bugünkü halde usulümüzde buna imkân yok.

2. — 9.3.1954 Tarih ve 6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6343 Sayılı Kanunun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu. (1/32, 1/35) (S. Sayısı : 21)

BAŞKAN — Şimdi, 9.3.1954 Tarih ve 6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6343 Sayılı Kanunun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu ile ilgili Kanun Tasarısının görüşmesine geçiyoruz.

Sayın Komisyon?.. Yok.

Komisyon yerinde bulunmadığı için erteliyoruz.

Gündemdeki konuları sırasıyla görüşmek için 3 Nisan 1984 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 17.00

IV. — SORULAR VE CEVAPLAR (Devam)

B) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Ordu Milletvekili Bahriye Üçok'un, din eğitimi konusunda Devlet Planlama Teşkilatının basında yer alan önerilerine ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Kâzım Oksay'ın yazılı cevabı (7/32)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Başbakan tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereken işlemin yapılmasına müsaadelerinizi arz ve rica ederim.

Ordu Milletvekili
Bahriye Üçok

1. Sayın Başbakan, 23 Ocak 1984 tarihli gazetelerde Başbakanlığa bağlı Planlama Teşkilatının çok ilginç bir önerisi yer almaktadır. Bu dairenin uzmanlarınca düzenlenen ve size sunulan raporda «yeni yapılan yerleşme merkezlerinde, toplu meskenlerin bulunduğu yerlerde, daha proje halindeyken camilere yer verilmesi ve bunlar, yani camiler inşa edilmeden iskân izni verilmemesi» önerilmekte midir?

2. Planlama Teşkilatının Başbakanlığa sunduğu ikinci raporda, «Türkiye'de tahsillilerin cahillere göre daha çok suç işlediği» belirtilerek, «bunun okullarımızda manevî eğitime gereken önemin verilmemiş olmasından kaynaklandığı» neden olarak ileri sürülmekte midir? Yani laik Türkiye Cumhuriyetinin Başbakanlığa bağlı ve Türkiye'nin ihtiyaçlarını çağdaş bir açıdan ele alıp programlayacak böyle bir daireden bu denli antilaik bir görüşü yansıtan bir rapor gerçekten Başbakanlığa sunulmuş mudur?

3. Devlet Planlama Teşkilatı «Ticarî ahlak konusunda ve haram kazancı önlemek amacıyla esnafa dinsel eğitim» verilmesi önerisinde bulundu mu? Bulundu ise bu gibi vaazların haram kazancı önleyeceğine inanmakta mısınız?

4. Her fabrikaya bir din görevlisi (Din adamı diye bahsedilmiş, İslamda din adamı yoktur, İslamın en güzel tarafı da budur) atanması, bu yolla kadrolar ihdas edilmesi planlanmış mıdır?

5. Eğer bunlar doğru ise Sayın Başbakan, bin yıldan beri İslamı kabul etmiş Türk toplumunda tarihin sahifelerine mal olmuş bunca suçun işlenmemiş olması gerektiği, oysa 1071 yılından bu yana Anadolu'da yaşayan Müslüman Türklerin din eğitiminden başka bir öğrenim görmediği halde, hile-i şeriyyelerle, hem de şer'i yasaların uygulayıcısı Şeyh-ül İslamların verdiği fetvalarla ne haksız tasarruflar, ne büyük günahlar işlenmiş olduğu gerçeği nasıl yorumlanacaktır?

Bugün binlerce Kur'an kursu, 374 İmam Hatip Lisesi, 9 İlahiyat Fakültesi ve sayısı tüm bunları gölgede bırakacak ölçülere varan kaçak Kur'an kursları yaygın olarak din eğitimi yapmaktadır. Ayrıca 33 - 34 yıldan beri çağdaş eğitim yapan okullarımızda ilkokuldan başlayarak lise son sınıfa kadar din eğitimi dersleri, hem de şimdi zorunlu olarak okutulmaktadır.

Gene bugün 35 - 40 yaşına gelmiş yurttaşlarımızın hepsi de okullarında din eğitimi dersleri görmüş oldukları halde istatistikler suç işleme konusunda iç açıcı veriler sunabilmiş midir?

6. Hastane ve benzeri yerlerde vaaz edecek din hizmetlilerinin kimilerinin de korkutucu, moral bozucu vaazlarda bulunmayacağından emin misiniz?

7. Bütün bu hususlar göz önünde tutularak Devlet Planlama Teşkilatının yaptığı önerilerin, Anayasamızın 81 inci maddesinde yer alan andın «Laik Cumhuriyete ve Atatürk İlke ve İnkılaplarına bağlı kalacağıma» hükmüne ve gene Anayasamızın 24 üncü maddesinin beşinci fıkrasında yer alan «kimse, Devletin sosyal, ekonomik, siyasî veya hukukî temel düzenini kısmen de olsa din kurallarına dayandırma veya siyasî veya kişisel çıkar yahut nüfuz sağlama amacıyla her ne suretle olursa olsun dini veya din duygularını yahut dince kutsal sayılan şeyleri istismar edemez hükümlerine aykırı bulmamakta mısınız?

T. C.
Devlet Bakanlığı 29.3.1984
Sayı : 2.02 - 2778

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ordu Milletvekili Sayın Bahriye ÜÇOK tarafından Başkanlıklarına sunulan yazılı soru önergesinin cevaplandırılması Sayın Başbakanca görev olarak tarafıma verildiğinden önergede sorulan hususlara cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Kâzım OKSAY
Devlet Bakanı

1. Resmî Gazete'de yayınlanan yeni «Toplu Konut Kanunu»nda mahalle ölçeğindeki yerleşme birimlerinin imar planları hazırlanırken, sosyal hayat için gerekli görülen sosyal tesislerin (okul, spor, PTT, sağlık, cami v.s.) yerlerinin belirlenmesi konusu, zaten bugünkü uygulamada mevcuttur ve uygulamasının takibi gerekmektedir. Özellikle kalabalık yerleşmelerde, topluluğun sosyal münasebet ve ihtiyaçlarına cevap verecek mekânların ayrılmamış ve gerekli planlamanın yapılmamış olmasının, yeni yerleşmeleri şehirlerle bütünleşmekten alıkoyduğu görülmektedir. Arsa fiyatları dolayısıyla bu sosyal tesislerin yerlerinin önceden ayrılmamasının sıkıntılara yol açması nedeniyle ve Toplu Konut Kanunu bu sorunların çözümüne yönelen bir kredi mekanizması öngördüğü için, bu tür tesislerin durumuna İmar Planları ve yönetmelikleri ışığında Kanun açısından açıklık getirilmesi ihtiyacı hissedilmiştir.

Bazı yerleşme birimlerinin imar planları hazırlanırken okul, spor tesisi, PTT, sağlık istasyonu, cami vb. sosyal tesislerin yerlerinin belirlenmesi bugünkü uygulamada da mevcuttur. TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek kanunlaşan «Toplu Konut Kanunu» tasarısında da sözü edilen sosyal tesislere önemle yer verilmiştir.

Bu itibarla Konunun yalnız cami yönünden ele alınması yanlıştır. Sosyal tesisler içinde okul, spor tesisi, PTT, Sağlık Ocağı, Polis Karakolu gibi müşterek diğer sosyal üniteler de mevcut bulunmaktadır.

2. Birinci Beş Yıllık Plandan bu yana Özel İhtisas Komisyonları gerek kamu sektöründe gerek özel sektörde çalışan, araştırılması öngörülen sahada temayüz etmiş ihtisas sahibi kimselerden ilgili Tüzük hükümleri uyarınca teşkil edilmekte ve bu Komisyonlar kendi sorumluluk alanlarında raporlarını hazırlamaktadırlar.

Okullarımızda yürütülen eğitimin daha çok millileştirilmesi; piyasa istikrarını sağlamak üzere ticarî ahlakın yaygınlaştırılması; işyerlerinde çalışanların, dinin sevindirici, bütünleştirici, çalışmayı telkin eden hükümlerinden yararlandırılmaları konularına, Devlet Planlama Teşkilatı, Millî Kültür Özel İhtisas Komisyonu raporunda yer verilmiştir. Rapor istişarî bir hazırlıktan ibarettir. Plan ve programlara aksetmediği müddetçe resmî niteliği yoktur.

Raporda yer alan teklifler komisyonu oluşturan bilim adamı ve uzmanlarca hazırlanmıştır. Suç işleme oranı konusu ise Devlet İstatistik Enstitüsü yıllıklarında yeralan istatistiklere dayandırılmıştır. Önergede tenkit konusu yapılan cümleler raporun bütünü içerisinde değerlendirildiğinde her medenî insanının kabul edeceği hususlardır.

Din bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacın sağlıklı yollarla karşılanması teklifi dinin başka amaçlarla istismarının önlenmesi maksadına yöneliktir.

Bakanlar Kurulunca kabul edilen plan temel hedef ve stratejisine uygun olarak hazırlanan ve TBMM'nin kararı ile kesinleşen uzun vadeli planlarda gereken hallerde gerektiği ölçüde Özel İhtisas Komisyonu raporlarından da yararlanılmaktadır.

İkinci, Üçüncü ve Dördüncü maddelerde söz konusu edilen rapor «Millî Kültür Özel İhtisas Komisyonu» raporudur.

«Türkiye'de okur - yazar olanların, okur - yazar olmayanlara göre daha çok suç işlediği» konusunda;

Millî Kültür Özel İhtisas Komisyonu «Din ve Ahlak Alt Komisyon Raporu»nun 516 ncı sayfasında, konu ile ilgili olarak şöyle denilmektedir:

«Devlet İstatistiklerine göre 1965 - 69 yılları arasında hapse girenlerin sayısı, okur - yazarlarda, okumayazma bilmeyenlere nazaran daha fazladır. Bu bizim eğitimimizin manevî destekten mahrum kaldığını gösteren bir delil olsa gerektir.

Devlet İstatistik Enstitüsünün yıllıklarında cezaevine girenlerde, okur - yazar olanların okuma-yazma bilme-

yenlere göre daha fazla olduğu, sadece 1965 - 69 yılları arasında değil, 1969 - 81 yılları arasında da görülmektedir. 1965 yılında, 6 ve daha yukarı yaşlardaki nüfusun % 49'u okur - yazar iken, bu oran 1980'de % 67'ye 1982'de de % 72'ye yükselmiştir. Dolayısıyla hapse girenlerin çoğu, okur - yazarlar içinden çıkmıştır. Bu konu üzerinde Adalet Bakanlığınca gerçekleştirilen anket çalışmalarına göre cezaevlerine giren hükümlülerden okur - yazarlar ile ilkokul, ortaokul lise ve yüksekokul mezunlarının seneler itibariyle yüzdeleri şöyledir: 1974'de % 72, 1975'de % 71, 1976'da % 73, 1977'de % 79, 1978de % 78, 1979'da % 76, 1980'de % 84, 1981'de % 87, 1982'de % 90, 1983'de % 91'dir. Yine 1983 yılında yapılan resmî bir ankete göre, Ankara Kapalı Cezaevinde 94 terörist hükümlünün % 100' tahsilli olup, bunların % 44'ü lise mezunudur. 1984'de yapılan diğer resmî bir araştırmaya göre de tutuklu ve hükümlülerin % 90'ını eğitim görmüş kişiler teşkil etmektedir.

Ancak suçun işlenmesi, çok yönlü bir olaydır. Bunu sadece eğitim konusuna bağlamanın isabetli olamayacağı açıktır. Bununla beraber, ilgili Alt Komisyon suç işlemeyi önlemede iyi ahlakın yerleşmesinde eğitimin, özellikle dinî eğitimin önemini vurgulamaktadır.

3. Adı geçen raporun 573 üncü sayfasında şöyle denilmektedir: «Esnaf teşekküllerinde de, esnafın, zaman zaman din eğitimine tabi tutulması, bilhassa ticarî ahlak, haram ve haksız kazançtan kaçınmak hususlarında ticaret erbabının aydınlatılması isabetli olur.»

Alt Komisyonun burada din eğitimini, ticarî ahlakın bozulduğu ve tüketicinin güç durumda kalabildiği devreler için, bir yardımcı araç olarak teklif ettiği görülmektedir. Laik Avrupa'da; Üniversite, okul, hastane, sosyal yardım müesseseleri ve işyerlerinde, resmen görevli din adamları bulunmaktadır.

Suç işleme oranının artmış bulunması, bütün dünyada görülen bir olaydır. Yönetici bilim adamı ve uzmanların bunun çarelerini araştırmaları yerindedir.

Sağlıklı din eğitiminin toplumu bütünleştirici rolü sebebiyle ilk ve orta öğretim kurumlarında din kültürü ve ahlak öğretimi zorunlu hale getirilmiştir.

Türk toplumunun binlerce yıllık tarihi içerisinde, bütün dünyaya örnek olmuş üstün yaşayışını, adalet ve insanlık anlayışını inkâr etmek mümkün değildir.

4. İslam Dininde ruhbanlık yoktur. Ancak din alimleri vardır; bu kişiler, islam dinini, insanlara açıklamaktadırlar. Onun için, din alimleri ve din görevlilerine, her zaman ihtiyaç duyulmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığının Genel İdare Hizmetleri kadrolarının yanında «Din Görevlisi» kadroları mevcuttur. Din görevlileri, ilgili kanun ve yönetmelikler çerçevesinde cami ve cami dışında, dinî bakımdan toplumu aydınlatmakla görevlidirler. Ayrıca cezaevlerinde vaizlik kadroları vardır. Bu arada fabrika gibi, toplu işyerlerinde, kadrolu değil, talebe binaen ve Müftülüğün tensibiyle vaizler görev yapmaktadırlar.

5. Diyanet İşleri Başkanlığı Anayasanın 136 ncı maddesiyle, Genel İdare içinde yer almış ve 633 sayılı özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirmektedir. Bu kanunun 1 inci maddesiyle, adı geçen Başkanlığın görevleri, «İslam Dininin inançları, ibadetleri ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek...» şeklinde açıklanmaktadır.

Adı geçen Başkanlık kendisine verilen bu yasal görevi; müftülükler, cami ve Kur'an-ı Kerim kursları vasıtasıyla yürütmektedir. Müftü, vaiz, imam - hatip başta olmak üzere, Diyanet İşleri Başkanlığının bütün personelinin maaşları, genel bütçeden karşılanmaktadır. Ayrıca, 633 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde, «İbadethanelerin içinde ve dışında toplumu aydınlatmak» görevi resmen ilgili Başkanlığa verilmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığının imam - hatip ve Kur'an - kursu öğreticisi ihtiyacını karşılamak için Millî Eğitim Bakanlığına bağlı İmam - Hatip Liseleri ile üniversitelere bağlı yüksek seviyede din eğitimi yapan 8 adet İlahiyat Fakültesi de resmen dinî eğitim ve öğretim yapmaktadır. Bu görevler Anayasa ve Mevcut Kanunlar uyarınca yapılmaktadır.

6. Devlet Planlama Teşkilatınca hazırlanan istişarî mahiyetteki bir raporda yer alan tekliflerin T.C. Anayasasının 81 inci maddesindeki «Andiçme» ile bir münasebeti bulunmamaktadır.

T.C. Anayasasının 24 üncü maddesi «Din ve Vicdan Hürriyeti»ni teminat altına almıştır. Raporda yer verilen teklifler bu teminat doğrultusundadır.

Anayasa ile teminat altına alınan hak ve mükellefiyetler korunacaktır.

Arz ederim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

GÜNDEMİ

46 NCI BİRLEŞİM

29.3.1984 Perşembe

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

6

SÖZLÜ SORULAR

1. — Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, bakanlıklarda görev aldığı iddia edilen milletvekillerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/14)

2. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, İcra ve İflas Kanununun yeniden düzenlenmesi konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi. (6/28)

3. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, yabancı uyruklu kişilere işledikleri suçlardan dolayı verilen cezaların kendi ülkelerinde infazı konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi. (6/29)

4. — İstanbul Milletvekili Altan Kavak'ın, 2577 numaralı İdarî Yargılama Usulü Kanununun uygulanmasından doğan aksaklıklara ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi. (6/31)

5. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, Kars Et Balık Kurumu Et Kombinasına ilişkin Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/33)

6. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, Tarım Kredi Kooperatifleri Doğu Bölgesi Erzurum Birliğine bağlı kooperatiflere ilişkin Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/34)

7. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, mobilya sanayiinde kullanılan ceviz ağaçlarına ilişkin Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/35)

8. — İstanbul Milletvekili İbrahim Ural'ın, Urfa İlinde toprağa kavuşturulan ailelerin bazı sorunlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/36)

9. — Balıkesir Milletvekili Davut Abacıgil'in, tarım ve hayvancılık alanında uygulanan Hükümet politikasına ilişkin Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/37)

7

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — 9.3.1954 Tarih ve 6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6343 Sayılı Kanunun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu. (1/32), 1/35) (S. Sayısı : 21) (Dağıtma tarihi : 6.3.1984)

2. — Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Adalet ve Anayasa Komisyonları Raporları. (1/107) (S. Sayısı : 25) (Dağıtma tarihi : 26.3.1984)